

za rok 2022

Sprawozdanie z działalności fundacji

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach (Dz.U. 2020 r. poz. 2167 oraz z 2022 r. poz. 2185)

- Sprawozdawca wypełnia tylko przeznaczone dla niego białe pola;
- We wszystkich polach, w których nie będą wpisane odpowiednie informacje, należy wstawić pojedynczy znak myślnika (-);
- Pola wyboru należy uzupełnić przez wstawienie pojedynczego znaku X.

Nazwa organu sprawującego nadzór:

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

I. Dane fundacji

1. Nazwa fundacji					
2. Adres siedziby i dane kontaktowe	1. Kraj: Polska	2. Województwo: Mazowieckie	3. Powiat: Warszawa		
	4. Gmina: Warszawa	5. Ulica: Miedziana	6. Nr domu: 3A		
	7. Nr lokalu: -	8. Miejscowość: Warszawa	9. Kod pocztowy: 00-814		
	10. Nr telefonu (fakultatywne): (22) 639 87 63	11. Adres poczty elektronicznej: efrwp@efrwp.com.pl	12. Nr faksu (fakultatywne): (22) 620 90 93		
13. Adres do korespondencji (jeżeli jest inny niż adres siedziby):					
14. Adres strony internetowej (jeżeli fundacja posiada stronę www) www.efrwp.pl					
3. Nr REGON:	002162847	4. Data wpisu do KRS:	25.11.2003	5. Nr KRS:	0000017557
Imię i nazwisko				Funkcja	

6. Dane członków zarządu fundacji / dane likwidatora (według aktualnego wpisu w KRS)	Krzysztof Podhajski Ewa Balazs-Roberts Paweł Wojcieszak	Prezes Zarządu Członek Zarządu Członek Zarządu
7. Numer NIP fundacji	118-01-31-708	
8. Wszystkie cele statutowe fundacji	<p>Statutowym celem działania Fundacji jest rozwój społeczno-gospodarczy lokalnych społeczności na terenach wiejskich poprzez rozwój infrastruktury technicznej, ekonomicznej i społecznej na tych obszarach. W 2022 r. statutowe cele Fundacji nie uległy zmianie i obejmowały w szczególności działanie na rzecz (§ 5 ust. 1 statutu):</p> <ol style="list-style-type: none">1) rozwoju szeroko rozumianej pozarolniczej małej i średniej przedsiębiorczości na terenach wiejskich,2) szeroko rozumianej działalności oświatowej na terenach wiejskich, polegającej także na: budowie, rozbudowie, przebudowie, modernizacji, remoncie i wyposażeniu przedszkoli i szkół, z wyłączeniem szkół wyższych, upowszechnianiu i pogłębianiu wiedzy o zasadach funkcjonowania Unii Europejskiej, w tym części dotyczącej terenów wiejskich i rolnictwa, edukacji ekonomicznej, językowej, muzycznej, edukacji ekologicznej i propagowaniu ochrony przyrody na terenach wiejskich, w tym w szczególności na terenach objętych programem Natura 2000, także poprzez udostępnianie będącej w posiadaniu Fundacji infrastruktury edukacyjnej i technicznej (np. sal wykładowych, pracowni tematycznych, studia nagrań i innych łącznie z dostępnymi miejscami noclegowymi), propagowaniu nowoczesnych rozwiązań, koncepcji i projektów dotyczących wszechstronnego rozwoju terenów wiejskich,3) rozwoju systemu usług finansowych na terenach wiejskich, w tym w szczególności oferowanych przez banki spółdzielcze, towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych, fundusze poręczeniowe, towarzystwa funduszy inwestycyjnych itp.,4) budowy, rozbudowy, przebudowy, modernizacji i remontu dróg publicznych, gminnych i powiatowych,5) zbiorowego zaopatrzenia w wodę na terenach wiejskich, polegające na budowie, rozbudowie, przebudowie, modernizacji, remoncie i wyposażeniu stacji wodociągowych (ujęcie, magazynowanie, uzdatnianie wody) oraz sieci wodociągowych wraz z przyłączami,6) ochrony środowiska na terenach wiejskich, w tym m.in. w zakresie ochrony powierzchni ziemi poprzez budowę, rozbudowę, przebudowę, modernizację, remont i wyposażenie składowisk odpadów stałych wraz z ich segregacją i recyklingiem oraz ochrony wód poprzez budowę, rozbudowę, przebudowę, modernizację, remont i wyposażenie urządzeń do odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych na terenach wiejskich,7) ochrony zdrowia na terenach wiejskich w szerokim zakresie, w tym zwłaszcza polegającej na budowie, rozbudowie, przebudowie, modernizacji, remoncie i wyposażeniu lokalnych zakładów opieki zdrowotnej, promocji zdrowego trybu życia i aktywności ruchowej,8) ochrony zdrowia i dobrostanu zwierząt na terenach wiejskich, polegającej zwłaszcza na budowie, rozbudowie, przebudowie, modernizacji,	

remontu i wyposażeniu inwestycyjnym lokalnych zakładów leczniczych dla zwierząt w celu świadczenia usług z zakresu medycyny weterynaryjnej,

9) rozwoju społeczeństwa informacyjnego na terenach wiejskich,

10) rozwoju i produkcji energii ze źródeł odnawialnych, w tym także wspieranie wytwarzania biokomponentów wykorzystywanych do produkcji paliw płynnych,

11) rozwoju kultury, niwelowania różnic w dostępie społeczności wiejskiej do kultury, oraz zachowania i wykorzystania lokalnego potencjału rozwojowego terenów wiejskich w postaci dziedzictwa kulturowego i historycznego, walorów kulturowych, przyrodniczych i turystycznych terenów wiejskich, w tym także w zakresie tradycyjnych produktów żywnościowych i potraw regionalnych,

11a) dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży w szczególności z terenów wiejskich,

11b) upowszechniania i wspierania sportu i kultury fizycznej, zwłaszcza wśród młodzieży z terenów wiejskich,

11c) dobroczynności i pomocy społecznej, zwłaszcza w zakresie aktywizacji osób bezrobotnych i pozostających bez pracy na terenach wiejskich,

12) wspierania procesów integracyjnych w ramach Unii Europejskiej i europejskiej polityki sąsiedztwa, w tym m.in. poprzez lokalne projekty współpracy transgranicznej,

13) współpracy z partnerami z innych krajów w zakresie wszechstronnego rozwoju terenów wiejskich.

Cele Fundacji realizowane są w szczególności poprzez (§ 5 ust. 2 statutu):

- 1) podejmowanie operacji finansowania lub współfinansowania zadań, w tym wybranych w drodze konkursu, o których mowa w ust. 1, w formie kredytów, pożyczek lub subwencji,
- 2) realizację programów zleconych lub powierzonych przez instytucje i organizacje rządowe i pozarządowe, krajowe i zagraniczne,
- 3) aktywny udział finansowy w procesach prywatyzacji, tworzenia spółek oraz innych społeczno-gospodarczych związków celowych,
- 4) finansowanie lub współfinansowanie działań informacyjnych i promocyjnych - w tym także w środkach masowego przekazu, na konferencjach i seminariach – dotyczących rozwoju terenów wiejskich, integracji z Unią Europejską oraz działalności Fundacji,
- 5) organizowanie i finansowanie różnych form szkolenia i popularyzacji wiedzy teoretycznej i praktycznej oraz osiągnięć (warsztatów edukacyjnych i artystycznych, szkoleń, wykładów i prelekcji, wystaw, pokazów, koncertów, seminariów, konkursów itp.) służących realizacji celów statutowych Fundacji,
- 6) opracowywanie lub zlecenie opracowywania analiz, raportów i innych materiałów, dotyczących wszelkich aspektów rozwoju obszarów wiejskich,
- 7) finansowanie nagród i stypendiów oraz wyjazdów dzieci i młodzieży, w tym na kolonie i obozy,
- 8) świadczenie bezpośredniej i pośredniej pomocy finansowej, rzeczowej, organizacyjnej, naukowej, oświatowej, wychowawczej, kulturalnej i

merytorycznej na rzecz przedmiotów działających na terenach wiejskich (osób prawnych i jednostek nie posiadających osobowości prawnej) prowadzących lub organizujących działalność w zakresie społecznej i zawodowej reintegracji oraz prowadzących działalność społeczną i oświatowo-kulturalną na rzecz swoich członków oraz środowiska lokalnego.

Fundacja może również wspierać działalność inwestycyjną i szkoleniową w dziedzinach niezwiązanych bezpośrednio z rozwojem terenów wiejskich i rolnictwa (§ 5 ust. 3 statutu).

II. Charakterystyka działalności fundacji w okresie sprawozdawczym *(dane odnoszą się do faktycznie wykonywanej działalności w roku sprawozdawczym)*

1. Zasady, formy i zakres działalności statutowej z podaniem realizacji celów statutowych

Fundacja prowadzi wyłącznie działalność statutową na rzecz rozwoju wsi i terenów wiejskich. Gospodarowanie środkami Fundacji odbywa się na podstawie planu rzeczowo-finansowego, sporządzanego co roku przez Zarząd Fundacji na okres jednego roku kalendarzowego i zatwierdzanego przez Kapitułę Fundacji.

W 2022 r. Fundacja nie prowadziła działalności gospodarczej. W swojej działalności nie kierowała się zyskiem (non-profit organization), co do zasady przeznaczając bieżące wpływy na finansowanie działalności statutowej. Nie wykonywała też żadnych odpłatnych i dochodowych świadczeń w ramach celów statutowych, ani też działalności zleconej przez podmioty państwowe, samorządowe, ani prywatne, innej niż dofinansowania niektórych programów i projektów, realizowane przez Fundację na podstawie umów z instytucjami finansującymi, o których wspomniano w dalszej części niniejszego sprawozdania.

W 2022 r. Fundacja realizowała swoją działalność w szerokim zakresie rzeczowo-finansowym i w zróżnicowanych formach, tj. m.in.:

- a) program pożyczek ze środków Fundacji dla gmin na przedsięwzięcia inwestycyjne na obszarach wiejskich - Samorządowy Program Pożyczkowy
- b) programy/projekty edukacyjne dla młodzieży i osób dorosłych z obszarów wiejskich, finansowane zarówno ze środków Fundacji, jak i z pozyskanych środków dofinansowania zewnętrznego
- c) program ograniczonych dotacji na istotne społecznie przedsięwzięcia na terenach wiejskich, realizowane przez różne podmioty/organizacje - Fundusz Doraźnej Pomocy
- d) projekt Forum Inicjatyw Rozwojowych, w ramach którego realizowane są przedsięwzięcia w zakresie szeroko rozumianej działalności oświatowej, upowszechniania i pogłębiania wiedzy o zasadach funkcjonowania Unii Europejskiej itp., w tym konferencje i seminaria. Opracowywane są także publikacje, analizy itp., w tym m.in. przy udziale członków Rady Programowej Funduszu, na aktualne tematy istotne dla rozwoju terenów wiejskich
- e) projekty i przedsięwzięcia Oddziału Fundacji „Centrum Współpracy Międzynarodowej Grodno” zlokalizowanego na terenie Wolińskiego Parku Narodowego (WPN), prowadzone w zmodernizowanym przez Fundację budynku, dysponującym m.in. dobrze wyposażonymi pracowniami przyrodniczymi, gdzie realizowana jest szeroka działalność edukacyjna dla młodzieży wiejskiej, w tym także przy współpracy z WPN oraz z partnerami z Węgier, jak również występy i koncerty dla mieszkańców terenów wiejskich w ramach działania na rzecz rozwoju kultury, niwelowania różnic w dostępie społeczności wiejskiej do kultury, oraz zachowania i wykorzystania lokalnego potencjału rozwojowego terenów wiejskich w postaci dziedzictwa kulturowego i historycznego, walorów kulturowych, przyrodniczych i turystycznych terenów wiejskich.
- f) pośrednio jako większościowy udziałowiec „Poręczenia Kredytowe” sp. z o.o. prowadzącej

działania na rzecz rozwoju pozarolniczej małej i średniej przedsiębiorczości oraz realizującej projekt „Budowa Centrum Edukacyjno – Szkoleniowego w Wisielce” (w oparciu o współfinansowanie zwrotne projektu przez Fundację).

Programy realizowane są na podstawie zasad i regulaminów ustalających kryteria, uwarunkowania i procedury ich realizacji, w tym także grupy ich odbiorców/beneficjentów. Regulaminy i/lub zasady ubiegania się oraz realizacji poszczególnych programów Fundacji są ogólnie dostępne w Fundacji oraz na stronie internetowej Fundacji <http://www.efrwp.pl>.)

Programy i projekty są realizowane zarówno bezpośrednio przez Fundację, jak program pożyczkowy (a) i dotacyjny (c), oraz we współpracy z innymi podmiotami, jak programy edukacyjne (b), które reprezentują zwykle podejście projektowe, i składają się z szeregu specyficznych działań różnych podmiotów, koordynowanych przez Fundację.

W wyniku pozytywnego rozpatrzenia wniosków Fundacji, składanych w konkursach w ramach programów operacyjnych i innych, szereg z programów i projektów edukacyjnych uzyskiwało dofinansowanie z różnych instytucji finansujących, w tym: Centrum Projektów Polska Cyfrowa (CPPC), Min. Finansów, Centrum Doradztwa Rolniczego (KSOW), WFOŚiGW oraz NBP.

W 2022 r. do Fundacji wpłynęło z tego tytułu łącznie 851.802,00 zł.

2. Opis głównych zdarzeń prawnych w działalności fundacji o skutkach finansowych

1. SAMORZĄDOWY PROGRAM POŻYCZKOWY (SPP)

Samorządowy Program Pożyczkowy jest realizowany od 2011 r., a jego celem jest udzielanie preferencyjnych pożyczek jednostkom samorządu terytorialnego szczebla gminnego i powiatowego (JST) na finansowanie przedsięwzięć infrastrukturalnych na terenach wsi i miast do 20 tys. mieszkańców, w zakresie:

- oświaty wiejskiej,
- zbiorowego zaopatrzenia wsi w wodę,
- zbiorowego odprowadzania i oczyszczania ścieków,
- budowy dróg wiejskich,
- zaopatrzenia w energię z wykorzystaniem lokalnych, odnawialnych źródeł energii.

Pożyczki mogą być udzielane na okres do 5 lat, włączając w to okres karencji w spłacie kwoty pożyczki nie dłuższy niż 12 miesięcy, do wysokości 100% wartości zadania inwestycyjnego brutto, jednakże maksymalna jednostkowa kwota pożyczki nie może przekroczyć 1.500.000 zł. Jednocześnie łączna kwota zadłużenia kredytobiorcy wobec Fundacji nie może przekroczyć 2.000.000 zł

Oprocentowanie pożyczek jest zmienne i wynosi:

- równowartość 1,00 wskaźnika WIBOR 3M w stosunku rocznym, obliczana w danym okresie czasu od kwoty wykorzystanej pożyczki, jednak nie mniej niż 2,5% p.a.,
- równowartość 0,95 wskaźnika WIBOR 3M w stosunku rocznym od pożyczki przyznanej na priorytetowe przedsięwzięcia infrastrukturalne, które zgodnie z regulaminem może określić Fundacja ogłaszając nabór wniosków w konkursie o udzielenie pożyczek (w 2022 r. Fundacja nie korzystała z możliwości określenia przedsięwzięć priorytetowych).

Pożyczki w ramach SPP udzielane są w trybie konkursu wniosków, ogłaszanego kilka razy w roku. Wnioski są składane drogą elektroniczną na wskazany przez Fundusz adres emaliowy. Druki tj. wniosek oraz regulamin zamieszczone są na stronie internetowej Fundacji.

W 2022 roku Fundacja udzieliła 20 nowych pożyczek na łączną kwotę 19.665.957,00 zł, i na taką kwotę łącznie dokonano wypłat pożyczek w 2022 r.

Od uruchomienia tego programu narastająco na dzień 31.12.2022 r. Fundacja udzieliła 319 pożyczek na łączną kwotę 190.613.195,45 zł.

2. PROGRAMY I PROJEKTY EDUKACYJNE ORAZ DOTACJE

Prospołeczne programy i projekty edukacyjne, finansowane lub współfinansowane przez Fundację, realizowane są w różnym zakresie od początku działalności Fundacji i pełnią bardzo ważną rolę w

stymulowaniu rozwoju kapitału społecznego na terenach wiejskich, szerzeniu wiedzy i edukacji oraz wyrównywaniu szans edukacyjnych młodzieży wiejskiej.

W 2022 r. Fundacja wydatkowała na realizację tych projektów i programów edukacyjnych oraz prospołecznych (łącznie z Forum Inicjatyw Rozwojowych i działalnością Oddziału Fundacji CWM Grodno) kwotę 3.393.734,07 zł.

2.1 Program nauki języka angielskiego w szkołach wiejskich – „YOUNGSTER”

Program „Youngster” realizowany przez Fundację nieprzerwalnie od 2007 roku, ma na celu wyrównywanie szans edukacyjnych młodzieży z terenów wiejskich poprzez naukę języka angielskiego. Do końca roku szkolnego 2016/2017 r. program był adresowany do uczniów klas trzecich gimnazjów. Począwszy od roku szkolnego 2018/19, w związku z likwidacją gimnazjów, program „Youngster” jest kierowany do uczniów klas VIII szkół podstawowych.

Program polega na realizacji w trakcie roku szkolnego dodatkowych, uzupełniających zajęć z języka angielskiego w wymiarze 90 godzin lekcyjnych. W formule programu przyjęto następujące założenia:

- zajęcia są prowadzone w formule zajęć pozalekcyjnych w małych, maksymalnie 15 osobowych grupach,
- uczniowie do grup są dobierani pod kątem zbliżonych umiejętności językowych,
- zajęcia są wyłącznie dla uczniów chętnych, a w ich trakcie nie ma ocen, prac domowych, kartkówek, itp.,
- uczniowie nieodpłatnie otrzymują podręczniki dostosowane do ich poziomu oraz mają możliwość sprawdzenia swoich umiejętności językowych przy wykorzystaniu platformy e-learningowej, są nagradzani za przyrost umiejętności językowych, a nie wynik końcowy,
- nauczyciele – angliści prowadzący zajęcia z uczniami są objęci specjalistycznym wsparciem metodycznym i merytorycznym,
- program jest realizowany w ścisłej współpracy z gminą, która zobowiązuje się do zapewnienia pomieszczeń do prowadzenia zajęć, zorganizowania dowozu uczniów przed i po zajęciach oraz współfinansowania kosztów wynagrodzenia nauczyciela.

W ramach programu Fundacja finansuje zakup podręczników dla uczniów i nauczycieli, koszty utrzymania platformy e-learningowej, koszty szkolenia dla nauczycieli, nagrody dla najlepszych uczniów, a także współfinansuje wynagrodzenie nauczycieli.

W 2022 r. działania Fundacji skupiały się na dokończeniu XV edycji programu, realizowanej w roku szkolnym 2021/22 oraz uruchomieniu kolejnej, XVI jego edycji, obejmującej rok szkolny 2022/23.

W czerwcu 2022 roku została zakończona XV edycja programu, w której wzięło udział 526 uczniów z 32 wiejskich szkół podstawowych, a zajęcia z uczniami prowadziło 38 nauczycieli. W sierpniu 2022 roku, pięciu najlepszych uczniów spośród uczestniczących w XV edycji programu „Youngster” – w ramach stypendium naukowo-dydaktycznego uczestniczyło w 10-dniowym obozie językowym w Londynie.

W drugiej połowie 2022 r. odbyła się rekrutacja gmin i szkół w tych gminach do kolejnej, XVI edycji programu „Youngster”, adresowanego – po raz piąty – do uczniów klas ósmych szkół podstawowych.

W wyniku rekrutacji do zajęć w ramach programu „Youngster” w roku szkolnym 2022/23 przystąpiło 504 uczniów z 33 szkół podstawowych. Z gminami zostały zawarte umowy o współpracy na realizację programu „Youngster”. Szkolenie dla 35 nauczycieli uczestniczących w tej edycji programu odbyło się w dniach 18-19 sierpnia 2022 r. – zdalnie za pośrednictwem platformy wideokonferencyjnej.

Na przełomie września i października 2022 r. uczniowie przystąpili do testu plasującego (Placement test), który był podstawą do podziału uczniów na grupy zaawansowania oraz doboru podręczników dostarczanych przez Wydawnictwo Macmillan. Do każdej szkoły dostarczono pakiety podręczników. Zgodnie z zapisami w umowie o współpracy przekazano gminom dofinansowanie do wynagrodzeń dla nauczycieli.

W 2022 roku na realizację programu „Youngster” Fundacja wydatkowała łącznie kwotę 147.435,17 zł.

Od zapoczątkowania programu w 2007 r. do końca 2022 r. w ramach Programu „Youngster” dodatkową nauką języka angielskiego objęto ponad 32.000 uczniów klas trzecich z gimnazjów oraz – od 2018 r. - klas ósmych szkół podstawowych z terenów wiejskich.

2.2 Projekt „Ferie z Ekonomią”

Projekt „Ferie z ekonomią” skierowany był do uczniów klas 7-8 szkół podstawowych z terenów wiejskich (gmin wiejskich i terenów wiejskich gmin miejsko-wiejskich). W 5. edycji projektem objęto uczniów klas 6 i 7 szkół podstawowych zlokalizowanych na terenach wiejskich oraz w miastach do 20 tys. mieszkańców. Projektem objęci zostali również nauczyciele przedmiotu Wiedza o społeczeństwie lub posiadający wiedzę/kwalifikacje ekonomiczne oraz studenci kierunków ekonomicznych. W 5. edycji projektu zrezygnowano z udziału studentów. Projekt jest kontynuacją realizowanego w latach 2011-2016 projektu edukacji ekonomicznej „Na własne konto”, który adresowany był do uczniów z gimnazjów wiejskich.

W pierwszej połowie 2022 roku Fundacja realizowała 4. edycję projektu, a w tym:

- przeprowadzenie stacjonarnego szkolenia dla nauczycieli i studentów w Warszawie w dniach 3-7 stycznia 2022 roku, w którym wzięło udział 64 nauczycieli i 42 studentów;
- realizacja zajęć edukacji ekonomicznej w okresie ferii zimowych w 64 szkołach podstawowych podczas których wzięło udział 850 uczniów klas 7 i 8;
- do kwietnia 2022 roku zrealizowano konkurs projektowy na najciekawszy model biznesowy. Na konkurs wpłynęły 62 prace konkursowe. Łącznie nagrodzono 70 uczniów z 5 szkół;
- w maju 2022 roku zrealizowano 5 wizyt studyjnych, w których wzięło udział 70 uczniów-laureatów konkursu projektowego;
- w maju 2022 roku zrealizowano konkurs wiedzy ekonomiczno-finansowej, w której wzięło udział 145 uczniów.
- w czerwcu 2022 roku zakończono 4. edycję projektu.

Na realizację 4. edycji projektu „Ferie z ekonomią” została podpisana w październiku 2020 roku umowa z Narodowym Bankiem Polskim. Z uwagi na przedłużające się restrykcje spowodowane pandemią koronawirusa, realizacja 4. edycji projektu została przesunięta na rok szkolny 2021/22. Umowa przewidywała dofinansowanie projektu w kwocie 295 000 zł. W lipcu 2022 roku nastąpiło rozliczenie 4. edycji projektu. Do NBP zwrócono kwotę 1200,00 zł.

W okresie wrzesień-listopad 2022r, została przeprowadzona rekrutacja szkół i nauczycieli do 5. edycji projektu w roku szkolnym 2022/23. Do projektu przyjęto 50 szkół podstawowych z obszarów wiejskich oraz z miast do 20 tys. mieszkańców i 50 nauczycieli. Z zakwalifikowanymi szkołami zawarto porozumienia na realizację projektu. W dniach 12-13 listopada 2022 roku przeprowadzono szkolenie dla 50 nauczycieli projektu, które odbyło się w Warszawie. W 5. edycji projekt „Ferie z ekonomią” realizowany był ze środków własnych Fundacji.

W 2022 r. na sfinansowanie działań w ramach 4 i 5 edycji projektu „Ferie z ekonomią” Fundacja wydatkowała łącznie kwotę 593 847,09 zł, z czego 510 097,77 zł na 4. edycję a 83 749,32 zł na 5. edycję projektu.

2.3 Kluby Przyjaciół Parków Narodowych (współpraca polsko-węgierska)

Od wrześniu 2018 roku Fundacja na mocy trójstronnego porozumienia z Wolińskim Parkiem Narodowym i Parkiem Narodowym Puszczy Węgierskiej realizując wspólny projekt edukacyjny, pn. „Ochrona Przyrody bez Granic – Kluby Przyjaciół Parku Narodowego”.

Celem projektu jest poszerzenie wiedzy przyrodniczej najmłodszych sąsiadów Wolińskiego Parku Narodowego oraz Hortobágyi Nemzeti Park, a także zaangażowanie ich w działania, które pomogą budować pozytywne postrzeganie parku, jego zadań i roli w lokalnej społeczności.

Ważnym elementem projektu jest konkurs pn. „Od polskiego wybrzeża Bałtyku po Węgierską Pusztę” adresowanego do młodzieży w wieku 13–15 lat, uczęszczających do szkół zlokalizowanych w miejscowościach do 20 tys. mieszkańców, w gminach położonych w granicach każdego z parków narodowych, graniczących z parkiem lub położonych w jego pobliżu.

Konkurs obejmuje trzy etapy, a nagrodą dla trzech zwycięskich zespołów w każdym z krajów jest 7-dniowy pobyt studyjno-edukacyjny w parku węgierskim oraz 7 - dniowy pobyt w Wolińskim Parku Narodowym. Dodatkowo, sześć szkół, z których uczniowie uzyskają najwyższą liczbę punktów w konkursie, otrzyma wsparcie finansowe w wysokości do 1.500 zł z przeznaczeniem na zakup wyposażenia szkoły, związanego z edukacją przyrodniczą.

W 2022 roku w ramach programu zrealizowano następujące działania:

- dokończono IV edycję konkursu, zapoczątkowaną we wrześniu 2021 roku, w tym dokonano oceny prac konkursowych uczniów. Sześć najlepszych szkół z Polski i sześć z Węgier otrzymało pomoce dydaktyczne w postaci preparatów do obserwacji mikroskopowych, modeli przyrodniczych i mikroskopów. Laureaci konkursu, a więc trzy najlepsze polskie i trzy najlepsze węgierskie zespoły otrzymały nagrody rzeczowe oraz zorganizowany został dla nich wspólny 7-dniowy obóz w Kowarach (termin: 22 – 28.08.2022). Z uwagi na ograniczenia pandemiczne zdecydowano z organizacji jednego obozu zamiast dwóch. Nagrody rzeczowe, które trafiły do uczniów to plecaki turystyczne. Zaś nauczyciele otrzymali kijki do nordic walking.
- dokonano wspólnej ze stroną węgierską ewaluacji projektu, w wyniku której dokonano zmian w kolejności realizacji etapów konkursowych, a także postanowiono organizacji w kolejnej edycji dwóch obozów dla laureatów, przy czym obozy te mają być zlokalizowane w sąsiedztwie parków narodowych.
- zapoczątkowano (październik 2022) piątą edycję konkursu, w tym zaktualizowano regulamin konkursu i ustalono nowy harmonogram działań zgodnie z wnioskami z ewaluacji. Partnerzy projektu, czyli Woliński Park Narodowy oraz Hortobágyi Nemzeti Park przeprowadzili nabór zgłoszeń i przystąpili do realizacji działań konkursowych.

W 2022 r. na realizację powyższych działań Fundacja wydatkowała łącznie 92.002,90 zł.

2.4 Projekt „ProLog”

a) Pilotaż

W IV kwartale 2021 zapoczątkowano realizację pilotażowego projektu „ProLog”. Realizacja pilotażu została zakończona w 2022 r. Głównym celem projektu jest podniesienie kompetencji nauczycieli ze szkół na obszarach wiejskich z zakresu wykorzystania robotyki i myślenia komputacyjnego w ramach realizacji działań z podstawy programowej nauki przedmiotów ścisłych oraz przyrodniczych w klasach IV-VI.

Cele szczegółowe projektu to:

1. Wspieranie i rozwijanie kompetencji kluczowych wśród nauczycieli i uczniów objętych projektem.
2. Wprowadzenie nowatorskiej metody nauczania zapewniającej osiągnięcie lepszych efektów edukacyjnych w krótszym czasie i przy mniejszym nakładzie pracy.
3. Wyposażenie szkół biorących udział w projekcie w zestawy do nauki programowania Lego SPIKE.
4. Zapewnienie nauczycielom materiałów edukacyjnych - scenariuszy zajęć z przedmiotów matematyka, informatyka, przyroda wykorzystujących robotykę do przekazywania treści z podstawy programowej.

Pilotaż został w całości zrealizowany a składał się on z następujących działań:

- nabór szkół do projektu – do projektu zakwalifikowano 7 szkół podstawowych (19 nauczycieli, którzy w każdej szkole tworzyli zespół nauczycielski przedmiotów: matematyka, informatyka, przyroda);
- opracowanie scenariuszy lekcji po 20 scenariuszy na każdy poziom edukacyjny (łącznie 60 scenariuszy);
- zakup 31 zestawów klocków do programowania Lego Education Spike Prime oraz ładowarek i przekazanie ich do szkół;
- przeprowadzenie szkoleń dla nauczycieli – szkolenia indywidualne, dla każdego zespołu nauczycielskiego oddzielnie, przeprowadzane na terenie danej szkoły w wymiarze 12 godz. dydaktycznych;

- utworzenie platformy edukacyjnej, w ramach której prowadzono webinaria dla nauczycieli – 8 webinarów o łącznym wymiarze 16 godzin;
- przeprowadzenie przez nauczycieli zajęć zgodnie z opracowanymi scenariuszami – zajęcia prowadzone w ramach planu lekcji (nie jako zajęcia dodatkowe), gdyż celem projektu jest wprowadzenie nowych metod nauczania w ramach realizacji podstawy programowej;
- przeprowadzenie wizyt monitorujących w szkołach;
- przeprowadzenie trzech wyzwań ProLogowych (specjalnych zadań do wykonania), a dla zdobywcy największej ilości punktów przeprowadzenie dodatkowych zajęć – zajęcia odbyły się w Szkole Podstawowej w Daszynie w dn. 15.09.2022 w wymiarze 4 godz. lekcyjnej, a uczniowie mogli przenieść się do świata wirtualnego wykorzystując gogle VR oraz sterować dronem do nagrań filmowych i multimedialnych;
- przeprowadzenie badań kompetencji cyfrowych przed i po projekcie wśród nauczycieli i uczniów biorących udział w projekcie;
- przeprowadzenie autoewaluacji projektu.

Łączny koszt pilotażu poniesiony przez Fundację wyniósł 119.716,60 zł.

b) Edycja 1 projektu ProLog

Po pozytywnym przyjęciu przez szkoły podstawowe pilotażu projektu „ProLog”, Fundacja zdecydowała o kontynuacji projektu, przy czym każda edycja obejmować będzie jedno województwo (w przypadku finansowania projektu wyłącznie ze środków własnych). W edycji 1 bierze udział 9 szkół podstawowych z województw lubelskiego (27 nauczycieli). W roku 2022, oprócz rekrutacji szkół, przeprowadzono następujące działania:

- zakup 55 zestawów klocków do programowania Lego Education Spike Prime oraz ładowarek i wypożyczenie ich do szkół (formalne przekazanie nastąpi po zakończeniu projektu pod warunkiem spełnienia wszystkich wymagań określonych w regulaminie udziału w projekcie);
- przeprowadzenie szkoleń dla nauczycieli w wymiarze 12 godz. dydaktycznych, przy czym pierwsze spotkanie szkoleniowe w wymiarze 6 godz. dydaktycznych odbywało się indywidualnie, dla każdego zespołu nauczycielskiego oddzielnie i przeprowadzane na terenie danej szkoły, zaś drugie spotkanie szkoleniowe także w wymiarze 6 godz. dydaktycznych odbyło się w Lublinie w dwóch turach (pierwszej turze uczestniczyły zespoły nauczycielskie z 5 szkół, w drugiej turze – zespoły nauczycielskie z 4 szkół);
- utworzenie platformy edukacyjnej do komunikacji z nauczycielami, w tym na potrzeby organizacji webinarów, publikowania scenariuszy zajęć i materiałów dodatkowych, wysyłania prac w ramach wyzwań ProLogowych;
- przeprowadzenie pierwszego webinaru (Mikołajkowa gra w SCRATCHU!) wraz z ogłoszeniem pierwszego wyzwania ProLogowego.

Koszty poniesione w roku 2022 przez Fundację na realizację ww. projektu (oprócz kosztów pilotażu) to łącznie 122.229,87 zł.

2.5 Projekt „Warsztaty z klimatem” (nowy projekt Fundacji)

Warsztaty z klimatem to 5-dniowe wakacyjne warsztaty ekologiczne dla dzieci w wieku 6-10, których celem było poszerzanie wiedzy z zakresu bioróżnorodności, rolnictwa ekologicznego oraz kreowania postaw proekologicznych wśród dzieci z terenów wiejskich.

W czasie warsztatów, poprzez gry, zabawy oraz proste doświadczenia dzieci poznawały mechanizmy zachodzące w przyrodzie, nauczyły się czym jest woda, z czego składa się gleba, jakie zwierzęta dzięki są pożyteczne na obszarach wiejskich, jak chronić powietrze, skąd rośliny czerpią wodę oraz jak i po co segregować śmieci. A wszystko po to, żeby już o najmłodszych lat uczyć jak dbać o przyrodę i ją chronić. Termin realizacji projektu: lipiec – październik 2022

Cele:

- Wzmacnianie świadomości ekologicznej, bioróżnorodności, biogospodarki i rolnictwa ekologicznego oraz kreowania postaw proekologicznych wśród dzieci z terenów wiejskich.

- Promocja ochrony przyrody.
- Rozwój wśród dzieci wiejskich poczucia odpowiedzialności za środowisko.

Formy realizacji operacji: W ramach operacji zorganizowane zostały 5-dniowe wakacyjne warsztaty dla dzieci w wieku 6-10 lat z terenów wiejskich, łącznie 12 warsztatów.

Grupa docelowa: Operacja skierowana była do 180 dzieci z terenów wiejskich z województw: kujawsko-pomorskiego, mazowieckiego, wielkopolskiego i zachodniopomorskiego. W każdym z 4 województw zostały zrekrutowane 3 grupy po 15 osób wg kolejności zgłoszeń. Grupy mogły być zgłaszane przez gminy, szkoły podstawowe lub inne podmioty np. organizacje pozarządowe typu stowarzyszenia, koła gospodyń wiejskich.

W ramach projektu zrealizowane zostały następujące działania:

- Przeprowadzono rekrutację podmiotów do realizacji warsztatów
- Przygotowano scenariusze warsztatów (treść, projekt graficzny i skład) wg których prowadzone były zajęcia
- Zatrudniono prowadzących warsztaty
- Przeprowadzono szkolenie online dla prowadzących warsztaty
- Zakupiono materiały warsztatowe na zajęcia np.: budki dla owadów, glinę, materiały biurowe, ziemię ogrodową, nasiona łąki kwietnej itp.
- Zamówiono zestawy dla uczestników warsztatów (notatnik, ołówek, plecak, bidon - zestawy eco)
- Zamówiono catering dla uczestników warsztatów
- Zorganizowano 12 wizyt grup warsztatowych w zagrodach edukacyjnych
- Zapewniono transport na ww. wycieczki

Efekty:

- Podniesienie u 179 dzieci z terenów wiejskich poczucia odpowiedzialności za środowisko.
- Wzmocnienie u 179 dzieci z terenów wiejskich świadomości ekologicznej, podniesienie wiedzy z zakresu bioróżnorodności i rolnictwa ekologicznego.
- Wykształcenie postaw proekologicznych w społecznościach wiejskich u 179 dzieci z terenów wiejskich.
- Wzrost podstawowej wiedzy u 179 dzieci z terenów wiejskich dot. funkcjonowania gospodarstwa rolnego, w tym także ekologicznego, zasad zarządzania odpadami, zwłaszcza w gospodarstwie rolnym, odnawialnych źródeł energii oraz sposobów „zatrzymania” wody na wsi.
- Przeprowadzenie 12 warsztatów dla 179 dzieci z terenów wiejskich wzmacniających świadomość ekologiczną, kreujących postawy proekologiczne, poszerzających wiedzę z zakresu bioróżnorodności i działania gospodarstw ekologicznych.

Łączna wartość nakładów poniesionych przez Fundację na realizację projektu „Warsztaty z klimatem” w 2022 roku wyniosła 137.044,53 zł. z czego 125.024,82 zł zostało zrefundowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” (KSOW), Planu działania KSOW na lata 2014-2020, Plan operacyjny na lata 2022-2023.

2.6 Projekt „ABC tworzenia, pisania i realizacji projektów” (nowy projekt Fundacji)

W 2022 roku Fundacja Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej we współpracy z Krajowym Stowarzyszeniem Sołtysów rozpoczęła dwuletni projekt szkoleń dla kobiet z terenów wiejskich. Termin realizacji: 01.07.2022 r. – 31.10.2023 r.

Celem operacji jest wzmacnianie potencjału kobiet w rozwoju lokalnej społeczności poprzez przekazanie wiedzy i nabycie umiejętności z zakresu myślenia projektowego, pisania wniosków i pozyskiwania funduszy oraz identyfikacji potencjału lokalnej społeczności i tworzenia strategii promocji produktu.

Formy realizacji operacji: W ramach projektu zorganizowanych zostanie 8 trzydniowych szkoleń stacjonarnych dla łącznie 200 kobiet, które będą miały formę wykładową i warsztatową. Część teoretyczna będzie uzupełniana ćwiczeniami.

Grupa docelowa: Operacja skierowana jest do kobiet z terenów wiejskich z 8 województw: podlaskiego, mazowieckiego, zachodniopomorskiego, wielkopolskiego, warmińsko-mazurskiego, pomorskiego, kujawsko-pomorskiego i dolnośląskiego.

W ramach I etapu projektu w roku 2022 zrealizowane zostały następujące działania:

- Przygotowano projekt graficzny materiałów szkoleniowo-promocyjnych
- Zamówiono materiały szkoleniowe (segregator, torba, notes, długopis, dysk przenośny)
- Zrekrutowano 4 trenerów do przeprowadzenia szkoleń
- Przeprowadzono rekrutację na 4 pierwsze szkolenia (mazowieckie, pomorskie, warmińsko-mazurskie, wielkopolskie)
- Wybrano i zamówiono hotele na 4 pierwsze szkolenia

Przewidywane efekty na rok 2023:

- Wzmocnienie potencjału kobiet poprzez przeszkolenie 200 kobiet: członkiń KGW i innych organizacji pozarządowych działających na terenach wiejskich, z zakresu m.in. umiejętności myślenia projektowego, pisania wniosków i pozyskiwania funduszy oraz identyfikacji potencjału lokalnej społeczności i tworzenia strategii promocji produktu lokalnego.
- Przeprowadzenie 8 szkoleń dla kobiet mieszkających na obszarach wiejskich.

Łączna wartość nakładów poniesionych przez Fundację na realizację projektu w 2022 roku wyniosła 32.134,73 zł. z czego 29.998,16 zł zostało zrefundowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” (KSOW), Planu działania KSOW na lata 2014-2020, Plan operacyjny na lata 2022-2023.

2.7 Program „Fundusz Doraźnej Pomocy”

Program ograniczonych dotacji „Fundusz Doraźnej Pomocy” (FDP) został uruchomiony w 1999 roku. Program obejmuje istotne społecznie projekty skierowane do mieszkańców terenów wiejskich lub małych miast, realizowane przez inne podmioty samodzielnie lub we współpracy z Fundacją, które ze względu na brak dostatecznych środków na ich realizację lub w wyniku nagłej, wyjątkowej sytuacji w której się znalazły, zwłaszcza gdy wynika ona z klęsk żywiołowych i innych nagłych wypadków, takich jak: pożar, powódź, lawina, wybuch, awaria itp., zwracają się z prośbą o dofinansowanie prowadzonych przez nich działań.

Pomoc Fundacji realizowana jest w formie dofinansowania (dotacji/subwencji celowej), tj. przekazania środków przez Fundację na ściśle określone przedsięwzięcie Wnioskodawcy, w oparciu o odpowiednio uzasadnione wystąpienie (wniosek) Wnioskodawcy.

O pomoc w ramach FDP mogą ubiegać się gminy wiejskie i miejsko-wiejskie, osoby prawne i jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, jeżeli posiadają zdolność prawną, z wyłączeniem spółek kapitałowych oraz podmiotów określonych w art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie oraz komitety społeczne. Maksymalna wysokość pomocy finansowej w ramach programu nie może przekroczyć kwoty 30.000 zł na jedno przedsięwzięcie.

Podstawą przyznania pomocy finansowej jest pisemne wystąpienie (wniosek) o pomoc wraz z niezbędnymi dokumentami, wskazującymi na:

- szczególnie ważny interes społeczny, dla którego projekt/działanie Wnioskodawcy powinno uzyskać wsparcie finansowe Fundacji,
- grupę docelową, do której kierowany jest projekt/działanie Wnioskodawcy, będące przedmiotem wniosku (pochodzi z terenów wiejskich lub małych miast),
- zgodność celu, na jaki przeznaczony ma być wsparcie finansowe, z celami działania Fundacji;
- uzasadnienie wysokości wsparcia, o jakie ubiega się Wnioskodawca;
- zobowiązanie do wykorzystania dotacji zgodnie z celem oraz udokumentowania sposobu wydatkowania kwoty dofinansowania zgodnie z zawartą umową;
- uzasadnienie pilności wypłaty wsparcia.

W 2022 roku w ramach „Funduszu Doraźnej Pomocy” zostało dofinansowanych 38 doraźnych i pilnych przedsięwzięć, wynikających zarówno z awarii i innych zdarzeń losowych, jak i ważnych względów społecznych oraz edukacyjnych, na łączną kwotę 254.800,00 zł.

3. FORUM INICJATYW ROZWOJOWYCH (FIR)

Działalność Forum Inicjatyw Rozwojowych (FIR) Fundacji została zainicjowana w 2010 r. Celem FIR jest identyfikowanie, analizowanie i proponowanie rozwiązań problemów istotnych z punktu widzenia rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich w Polsce oraz w Unii Europejskiej. Prace w ramach FIR odbywają się w zespołach specjalistów, którzy przygotowują analizy, wypracowują nowatorskie rozwiązania oraz rekomendacje w odniesieniu do problemów rozwoju obszarów wiejskich, które następnie prezentowane są na konferencjach, a także podczas licznych spotkań i debat.

Do współpracy zapraszani są niezależni eksperci, specjaliści z instytucji naukowych i państwowych oraz instytucje działające na rzecz wsi. Działalność FIR koncentruje się na przygotowywaniu raportów, na organizacji konferencji i seminariów prezentujących te raporty, oraz na aktywnym uczestnictwie w konferencjach, debatach i spotkaniach dotyczących rozwoju wsi i rolnictwa.

Od 2013 r. zasadniczą rolę w kształtowaniu tematyki realizowanych raportów i analiz FIR odgrywa Rada Programowa Fundacji - gremium doradcze (think tank), składające się z wybitnych ekspertów różnych dziedzin, pod przewodnictwem prof. Jerzego Buzka.

Również w 2022 r. istotną częścią programu FIR była (współ)organizacja konferencji oraz przygotowanie i wydanie szeregu opracowań, w formie raportów FIR, na tematy istotne dla polskiej wsi. Raporty te były następnie przedmiotem dyskusji na lokalnych spotkaniach informacyjnych i konferencjach, organizowanych przez Fundację w celu popularyzacji tych raportów. Raporty te są dostępne do pobrania dla wszystkich zainteresowanych na stronie internetowej Fundacji (www.efrwp.pl).

Na realizację wszystkich działań i przedsięwzięć w ramach FIR w 2022 r. Fundacja wydatkowała ogółem kwotę 1.059.493,48 zł.

3.1. Konferencje, seminaria

- Europejskie Forum Rolnicze w dn. 30 czerwca 2022 r.

Europejskie Forum Rolnicze to rozwinięcie formuły międzynarodowej konferencji rolniczej, organizowanej przez Fundację EFRWP od 2011 w Jasionce k. Rzeszowa. W trakcie dwudniowych obrad, debat i spotkań z udziałem przedstawicieli polskiej oraz międzynarodowej polityki poruszane są najbardziej aktualne zagadnienia dot. perspektyw rolnictwa w Unii Europejskiej. Konferencji towarzyszą prezentacje nowoczesnych rozwiązań dla rolnictwa oraz panele tematyczne z udziałem ekspertów, naukowców, producentów oraz dostawców najnowszych technologii w sektorze rolniczym.

Europejskie Forum Rolnicze organizowane jest przez Fundację Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej we współpracy z Agro Promotion w Centrum Wystawienniczo - Kongresowym Województwa Podkarpackiego G2A Arena w Jasionce k. Rzeszowa.

IV edycja Europejskiego Forum Rolniczego, z uwagi na sytuację geopolityczną przy granicy z Ukrainą, odbyła się 30 czerwca 2022 r. w Warszawie. IV edycja Forum zgromadziła m.in. polityków, samorządowców, rolników, a także specjalistów, praktyków oraz przedstawicieli biznesu, świata nauki i gospodarki. Forum było miejscem debat i dyskusji o rolnictwie oraz o aktualnych dla tego sektora problemach, a także o obecnej sytuacji geopolitycznej i perspektywach rozwoju obszarów wiejskich.

Istotnym punktem programu EFR była debata poświęcona europejskiemu rolnictwu w obliczu wojny w Ukrainie, w której wzięli udział Henryk Kowalczyk, wicepremier, minister rolnictwa i rozwoju wsi oraz ministrowie rolnictwa Czech, Litwy i Łotwy.

Równie ważnych zagadnień dotyczyła debata o przyszłości polskiej wsi, prowadzona przez Artura Balazsa, w której uczestniczył wicepremier Henryk Kowalczyk i Władysław Kosiniak-Kamysz, prezes Polskiego Stronnictwa Ludowego.

W trakcie konferencji poruszono także tematy dotyczące zielonego rolnictwa i nowoczesnych rozwiązań w tym obszarze, przyszłości systemu ubezpieczeń społecznych w związku z suszą i innymi zagrożeniami, cyfryzacji wsi i perspektyw rozwoju w tym zakresie oraz obecności unijnych produktów rolno-spożywczych na rynku wewnętrznym i na rynkach światowych.

W tegorocznej edycji wzięło udział stacjonarnie ponad 200 osób.

- **Prezentacja wyników raportu „Integracja czy połączenie” dot. działania inspekcji weterynaryjnej oraz ochrony roślin i nasiennictwa” 30 maja 2022 r.**

Stacjonarna prezentacja wyników raportu miała miejsce 30 maja 2022 roku w siedzibie Krajowej Izby Gospodarczej w Warszawie. W spotkaniu wzięli udział m.in. autor raportu dr Marcin Kędzierski, Marek Zagórski, poseł na Sejm i przewodniczący komitetu rolnictwa i obrotu rolnego KIG, a także przedstawiciele Inspekcji Weterynaryjnej i Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

- **Prezentacja wyników raportu „Zagrożenia dla rozwoju Polski wynikające z prowadzonej polityki gospodarczej – 26 września 2022 r.**

Stacjonarna prezentacja wyników raportu miała miejsce w Centrum Prasowym PAP w Warszawie. W spotkaniu wzięli udział m.in. autorzy raportu w składzie prof. dr hab. Witold M. Orłowski i dr Maciej H. Grabowski.

Prezentację wyników raportu poprzedziło wprowadzenie prof. dr hab. Jerzego Buzka, przewodniczącego Rady Programowej Fundacji EFRWP. W spotkaniu wziął udział online także prof. Marek Belka, członek Rady Programowej Fundacji EFRWP.

- **Prezentacja wyników raportu „Ubezpieczenia ryzyk produkcji rolnej w Polsce” – 9 grudnia 2022 r.**

Stacjonarna prezentacja publikacji miała miejsce 9 grudnia 2022 roku podczas śniadania prasowego przez zespół pod kierunkiem Marka Zagórskiego, pod redakcją: dr hab. Marietty Janowicz-Lomott oraz dr hab. Krzysztofa Łyskawy.

- **V. MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA ENERGETYKA, ŚRODOWISKO, ROLNICTWO – 21 października 2022 r. Centrum Współpracy Międzynarodowej w Grodnie k. Międzyzdrojów**
„Energetyka, Środowisko, Rolnictwo” to cykl prestiżowych konferencji poświęconych problematyce bezpieczeństwa energetycznego, środowiska naturalnego oraz rolnictwa w kontekście rozwoju obszarów wiejskich w Polsce oraz Unii Europejskiej.

Piąta edycja konferencji dotyczącej odnawialnych źródeł energii odbyła się w dn. 21 października 2022 roku w Centrum Współpracy Międzynarodowej w Grodnie k. Międzyzdrojów.

Podczas spotkania dyskutowano o tym, jak sprawić, aby obszary wiejskie były niezależne energetycznie. Wojna w Ukrainie i embargo na import surowców energetycznych z Rosji spowodowały, że Europie, w tym także Polsce, grozi poważny kryzys energetyczny. Mieszkańcy obszarów wiejskich boją się, że zabraknie węgla na zimę. Podczas konferencji szukaliśmy odpowiedzi, jakie działania należy podjąć, by rolnicy osiągnęli samowystarczalność energetyczną oraz jak wspierać i jak finansować inwestycje w zakresie OZE, które są szansą dla osiągnięcia niezależności energetycznej i uniezależnienia się od paliw kopalnianych. Dużo uwagi poświęcono produkcji biogazu, w tym biometanu oraz rozwiązaniom wodorowym, które są przyszłością.

W konferencji w roli prelegentów wystąpili m.in.:

Kadri Simson – komisarz ds. energii UE

Jerzy Buzek – przewodniczący Rady Programowej Fundacji EFRWP, członek Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii PE

Norbert Lins – przewodniczący Komisji ds. rolnictwa i rozwoju wsi Parlamentu Europejskiego

Narcis de Carreras Roques – prezes GD4S

Franck Jesus – doradca ds. Klimatu Europejskiego Banku Inwestycyjnego

Mateusz Balcerowicz – dyrektor Departamentu Innowacji Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa

Grzegorz Brodziak – prezes zarządu Goodvalley AGRO S. A.

Marcin Laskowski – prezes zarządu PGB Inwestycje Sp. z o.o.

Ryszard Pawlik – doradca parlamentarny Jerzego Buzka, posła do PE

Wojciech Suwik – regionalny dyrektor sprzedaży ESOLEO.

3.2. Raporty, analizy, opracowania

- „Integracja czy połączenie – analiza możliwości zwiększenia efektywności działania inspekcji weterynaryjnej oraz ochrony roślin i nasiennictwa”

„Integracja czy połączenie – Analiza możliwości zwiększenia efektywności działania inspekcji weterynaryjnej oraz ochrony roślin i nasiennictwa” jest publikacją przygotowaną w ramach Forum Inicjatyw Rozwojowych Europejskiego Funduszu przez dr Marcina Kędzińskiego.

Przyczynkiem do powstania raportu było przeświadczenie, że procesy urzędowej kontroli jakości i bezpieczeństwa żywności w Polsce z uwagi na rozproszenie instytucjonalne wymagają weryfikacji w kontekście skuteczności ochrony ostatecznego odbiorcy – konsumenta.

Polska jest jednym z nielicznych krajów UE, który nie zdecydował się na konsolidację krajowych systemów bezpieczeństwa żywności w ramach strategii „od pola do stołu”. W efekcie mechanizm kontroli żywności realizowany jest przez cztery podmioty, które wykonują swoje zadania częstokroć w nachodzących na siebie obszarach, nie mając dostępu do wspólnego zasobu informacji i nie będąc przygotowanym na realizację swoich zadań w obszarze sprzedaży produktów żywnościowych z wykorzystaniem narzędzi e-commerce, który w ostatnich latach dynamicznie się rozwija. Sytuacja ta powoduje, że pomimo stosunkowo dużej liczby wykonywanych działań kontrolnych można mieć wątpliwości co do ich skuteczności i efektywności.

Prezentowana przez nas koncepcja bierze pod uwagę małe prawdopodobieństwo integracji instytucjonalnej inspekcji i skupia się przede wszystkim na propozycjach związanych z integracją funkcjonalną poprzez uporządkowanie obowiązujących procedur oraz wprowadzenie jednolitego systemu informatycznego w ramach procesu cyfryzacji instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo żywności.

- „Zagrożenia dla rozwoju Polski wynikające z prowadzonej polityki gospodarczej”

Opracowanie zostało przygotowane przez zespół ekspertów pod kierunkiem prof. dr hab. Witolda Orłowskiego w składzie: dr. Maciej H. Grabowski, dr. Jarosław Neneman, prof. dr hab. Walenty Poczta.

Opracowanie poświęcone jest efektom prowadzonej w Polsce polityki ekonomicznej, a w szczególności jej kluczowych elementów:

- Prowadzonej od roku 2016 polityki stymulowania spożycia, kosztem dbałości o oszczędności i inwestycje, a w konsekwencji jej wpływu na perspektywy rozwoju gospodarczego Polski.
- Prawdopodobnej reakcji polityki gospodarczej na szok podażowy i popytowy wywołany wojną w Ukrainie.
- Pakietu zmian określanymi mianem Polskiego Ładu i ich wpływu na rozwój gospodarczy oraz finanse publiczne Polski, jak również na sytuację finansową samorządów i możliwość realizacji ich zadań.
- Rozlicznych działań zwiększających ryzyko wyjścia Polski z Unii Europejskiej (UE), czyli tzw. polexitu, a w szczególności wpływu takich działań na sektor rolno-żywnościowy Polski.

- „Kierunki i możliwości rozwoju rolnictwa ekologicznego w Polsce”

Raport został przygotowany przez zespół pracowników Zakładu Ekonomiki Gospodarstw Rolnych i Ogrodniczych, a także Zakładu Ekonomii i Polityki Rolnej oraz Rozwoju Obszarów Wiejskich Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej Państwowego Instytutu Badawczego.

Autorzy raportu: dr inż. Marek Zieliński, prof. dr hab. Wojciech Józwiak, prof. dr hab. Wojciech Ziętara, dr Wioletta Wrzaszcz, mgr Jolanta Sobierajska, mgr Zofia Mirkowska, mgr Marcin Adamski.

W opracowaniu podjęto się analizy dotychczasowego stanu rozwoju produkcji ekologicznej w Polsce, wskazano kierunki jej rozwoju, w tym w regionach o trudnych warunkach gospodarowania w rolnictwie, a także ustalono dla niej najważniejsze – według Autorów tego raportu – rekomendacje dalszego rozwoju w kontekście stawianym jej celom w ramach Strategii Europejskiego Ładu UE.

- „Ubezpieczenia ryzyk produkcji rolnej w Polsce”

Raport przedstawia analizę stanu obecnego systemu ubezpieczeń w rolnictwie, obnażając jego słabości i nieudolność, a jednocześnie prezentuje koncepcję naprawy systemu ubezpieczeń rolnych. W propozycji ujęto ubezpieczenie od ryzyk o charakterze klęskowym, a także tych związanych z chorobami zwierząt, takimi jak ASF czy grypa ptaków. Zaproponowana koncepcja ewolucji systemu ubezpieczeń rolnych obejmuje wprowadzenie tryfilarowego systemu ubezpieczeń rolnych oraz zmianę roli państwa w systemie – z pozycji adresata roszczeń na regulatora.

Opracowanie przygotowano zostało przez zespół ekspertów z sektora ubezpieczeniowego i rolniczego pod kierunkiem Marka Zagórskiego, pod redakcją: dr hab. Marietty Janowicz-Lomott oraz dr hab. Krzysztofa Łyskawy.

- „Analiza zmian cen zbóż i pasz w Polsce w latach 2015-2021”

Ekspertyza „Analiza zmian ceny zbóż i pasz w Polsce w latach 2015-2021” została przygotowana na zlecenie Fundacji Europejski Funduszu Rozwoju Wsi Polskiej przez zespół badawczy w składzie: dr hab. Piotr Ciżkowicz, dr Jarosław Janecki, dr Jakub Olipra, dr Wiktor Wojciechowski.

Celem prac badawczych była ocena procesu kształtowania się cen zbóż i pasz w Polsce, w powiązaniu z dynamiką cen na rynkach międzynarodowych, z głównym naciskiem na kanał kursu walutowego. Analiza empiryczna obejmuje weryfikację determinantów krajowych cen skupu pszenicy, kukurydzy, rzepaku i śruty sojowej oraz pasz dla drobiu, trzody i bydła w Polsce, w okresie od stycznia 2015 do grudnia 2021 r. W ramach badań przeprowadzono estymacje z wykorzystaniem trzech rodzajów modeli ekonometrycznych: modeli korekty błędem, modeli typu local projection oraz modeli typu local projection z dodatkową analizą warunków panujących na rynku walutowym. Wśród potencjalnych determinantów kształtowania się cen zbóż i roślin oleistych na rynku krajowym znalazły się ceny kontraktów terminowych dla pszenicy, kukurydzy, rzepaku i soi, poziom i zmienność kursu walutowego, ceny frachtu morskiego oraz wielkość krajowych zbiorów zbóż. Z kolei wśród determinantów cen pasz uwzględniono krajowe ceny zbóż oraz śruty rzepakowej, a także ceny importowanej śruty sojowej. W przypadku analizy krajowych cen zbóż i pasz uwzględniono dodatkowo miesięczne czynniki sezonowe.

4. DZIAŁALNOŚĆ ODDZIAŁU FUNDACJI „CENTRUM WSPÓŁPRACY MIĘDZYNARODOWEJ GRODNO”

W ramach wieloletniej umowy najmu z dn. 2 września 2013 r. z WPN w latach 2013-2015 r. Fundacja wyremontowała oraz wyposażyla budynek dawnej stołówki, położony w Kompleksie Edukacyjnym Grodno 1 Wolińskiego Parku Narodowego (powiat kamieński, woj. zachodniopomorskie).

Jego inauguracja jako Centrum Współpracy Międzynarodowej (CWM) Grodno miała miejsce we wrześniu 2015 r. Zmodernizowany budynek dzięki swojej dużej wszechstronności stanowi miejsce realizacji statutowej działalności Fundacji – od lipca 2022 r. jako Oddział Fundacji. W Centrum możliwa jest realizacja warsztatów edukacyjnych, artystycznych i wystawienniczych. Wielofunkcyjne sale widowiskowe wraz z zapleczem kuchennym oraz pomieszczeniami pracowni (np. plastyczne, komputerowe itp.), pokojami dla gości, umożliwiają przeprowadzanie konferencji, wystaw, koncertów, warsztatów i szkoleń. Obiekt dostosowano również dla osób niepełnosprawnych. Założeniem działalności CWM jest, aby jak najwięcej programów Fundacji było realizowanych w Centrum, a także aby jak najwięcej projektów było realizowanych we współpracy z partnerami z zagranicy.

W związku z nawiązaniem przez Fundację współpracy z partnerami z Węgier, przy wsparciu i pod auspicjami Ambasady Węgier w Warszawie, Centrum Współpracy Międzynarodowej w Grodnie stało się miejscem realizacji wspólnych projektów międzynarodowych w dziedzinie ochrony przyrody, nauki i edukacji, w tym zwłaszcza skierowanych do młodzieży wiejskiej.

Służy temu zawarta w dniu 6 lipca 2018 r. Ramowa umowa o współpracy pomiędzy Fundacją i Wolińskim Parkiem Narodowym, w ramach której strony zadeklarowały współpracę w zakresie realizacji projektów i programów edukacyjnych i szkoleniowych, adresowanych przede wszystkim do mieszkańców terenów wiejskich.

Celem tych programów jest m.in. szeroko rozumiana ochrona środowiska, w tym lokalnych walorów przyrodniczych i turystycznych; upowszechnianie zasobów obu parków w celach naukowych,

edukacyjnych, turystycznych i rekreacyjnych, zachowanie różnorodności biologicznej, a także zasobów, tworów i składników przyrody nieożywionej oraz walorów krajobrazowych. W ramach Umowy Ramowej są zawierane porozumienia szczegółowe na realizację wspólnych przedsięwzięć. W ich ramach Fundacja realizuje wspólnie z Wolińskim Parkiem Narodowym takie projekty i programy, jak: „Zupełnie Inaczej o Przyrodzie”, „Kluby Przyjaciół Parków Narodowych”, czy „Wiosna Muz”.

Ponadto Centrum jest miejscem wszechstronnego promowania kultury narodowej oraz walorów przyrodniczych Wolińskiego Parku Narodowego, przy współpracy z WPN. CWM Grodno odgrywa istotną rolę jako lokalny i regionalny ośrodek kulturalno – oświatowy.

Ogółem w 2022 r. Fundacja wydatkowała 401.346,11 zł na następujące przedsięwzięcia i projekty realizowane w Oddziale Fundacji „Centrum Współpracy Międzynarodowej Grodno”:

- **Program „Zupełnie Inaczej o Przyrodzie”**

Od 2016 roku Fundacja realizuje program „Zupełnie inna lekcja przyrody” przy wykorzystaniu pracowni/laboratoriów przyrodniczych, które powstały w CWM Grodno w ramach projektu „Centrum Edukacji Ekologicznej”. Od 2019 roku program zmienił nazwę na „Zupełnie Inaczej o Przyrodzie” i został poszerzony o komponent zajęć dla osób dorosłych „Zupełnie Inny Uniwersytet Przyrodniczy” a od 2021 r. o komponent Międzypokoleniowego Koła Astronomicznego, a od 2022 roku o komponent skierowany do dzieci w wieku przedszkolnym „Przedszkolaki-Przyrodziaki.

Komponent „Zupełnie Inna Lekcja Przyrody” jest skierowany do uczniów szkół podstawowych, w szczególności ze szkół zlokalizowanych na obszarach wiejskich i w małych miastach. W tym roku zrealizowano 43 zajęcia dla 830 dzieci (grupy ok. 25 osobowe) w okresie kwiecień - listopad 2022 r.

Komponent „Zupełnie Inny Uniwersytet Przyrodniczy” skierowany jest do osób dorosłych z woj. zachodniopomorskiego, w szczególności z obszarów wiejskich i w małych miast. Przeprowadzono 7 zajęć – 5 z edycji 2021/2022 (wiosną 2022 r.) oraz 2 z edycji 2022/2023 (jesienią 2022 r.), 09 grudnia odbędą się trzecie zajęcia z tej edycji. Grupę uczestników stanowi 15 osób.

Cele programu:

1. Kształtowanie wśród dzieci, młodzieży i osób dorosłych świadomości poczucia odpowiedzialności za środowisko przyrodnicze własnego regionu oraz całego kraju.
2. Rozwijanie zainteresowania przyrodą oraz kształtowanie postaw proprzyrodniczych (zwłaszcza w zakresie jej ochrony) dzieci i młodzieży.
3. Wypromowanie metody badawczej jako najskuteczniejszej metody nauczania przyrody.
4. Podniesienie wiedzy przyrodniczej i astronomicznej oraz rozwój świadomości ekologicznej wśród młodzieży i osób dorosłych.
5. Inegracja międzypokoleniowa.

Opis kompetencji programu:

Komponent „Zupełnie Inna Lekcja Przyrody”

Komponent realizowany był w edycji wiosennej i jesiennej zgodnie z trybem zajęć szkolnych. Ze względu na trwającą pandemię liczba dzieci na zajęciach była ograniczona do 25.

Szkoły uczestniczące w programie miały do wyboru następujące tematy zajęć:

1. Klif bałtycki – abrazja i inne procesy rzeźbotwórcze brzegu morza.
2. Ekosystemy plaż, wydmy i klifów nadmorskich.
3. Bioróżnorodność wybrzeża Bałtyku.
4. Rola próchniejącego drewna w lesie.
5. Zlewnia Jeziora Gardno – obieg wody w ekosystemach.
6. Ekosystemy a człowiek w krajobrazie strefy przybrzeżnej Bałtyku.
7. Poznajemy przyrodę wszystkimi zmysłami (dla najstarszej grupy przedszkolnej, klas 1-3 oraz 4-6).
8. Życie w kropli wody.
9. Skały i minerały klifu wolińskiego.
10. Rośliny klifu i plaży wolińskiej (dla klas 1-3).
11. Fauna klifu i plaży wolińskiej (dla klas 1-3).

Komponent „Zupełnie Inny Uniwersytet Przyrodniczy”

W 2022 roku była kontynuowana 2 edycja zajęć, z której odbyło się 5 spotkań o następującej tematyce:

1. **Klimat nie tylko osobisty**
2. **Natura w śmieci nie ubrana – zero waste**
3. **Fauna, jakiej nie poznają nasze wnuki**
4. **Powiedziały bociany, że niedobre są zmiany. Ekosystem a środowisko życia ptaków**
5. **„Nie było nas, był las; nie będzie nas, będzie las”.**

Ponadto w październiku 2022 r. rozpoczęła się trzecia edycja programu, z której odbyły się następujące zajęcia:

1. **Fakty i mity ze świata zwierząt.**
2. **„Klimat Was urządzi”.**
3. **„Lepiej późno niż wcale”.**

Komponent „Międzypokoleniowe Koło Astronomiczne”

Komponent skierowany jest do młodzieży i osób dorosłych zainteresowanych astronomią. Zajęcia są prowadzone przez Pana Ryszarda Siwca członka i działacza Polskiego Towarzystwa Miłośników Astronomii Oddział Szczecin, w okresie styczeń - grudzień 2022 r. dla grupy ok. od 12 do 15 osobowej.

Uczestnicy koła na zajęciach zgłębią tematykę związaną z astronomią i tematem zanieczyszczenia nocnego nieba sztucznym światłem pochodzącym z terenów zabudowanych. Do grudnia odbyły się dwa spotkania : kalibracja i testowanie teleskopu, oraz obserwacje i fotografia księżyca. W grudniu planowane są jeszcze 2. Koło cieszy się rosnącym zainteresowaniem.

Nowy komponent „Przedszkolaki-Przyrodziaki”

Komponent stanowi zajęcia skierowane do dzieci z ostatnich grup przedszkolnych.

Przeprowadzono 20 zajęć w okresie kwiecień - październik 2022 r. dla grup przedszkolnych- ok. 20-25 osobowych. Łącznie 20 spotkań dla 382 przedszkolaków.

Podczas dwugodzinnych zajęć przedszkolaki słuchają opowieści o przyrodzie, poznają ją podczas spaceru oraz wezmą udział w warsztatach plastycznych i ruchowych.

Zajęcia te przeprowadzone zostały przez:

Marcina Kostrzyńskiego, który filmuje dziką przyrodę. Dla dzieci realizuje „Przyrodyjki” ilustrowane filmami opowiadania o zwierzętach. Prowadzi vlog o problemach ekologii. Tworzy unikalne materiały video o polskiej przyrodzie. Nagrania udostępnia bezpłatnie. Wyznaje zasadę, że przyroda jest dobrem wspólnym, należy do każdego z nas i nikt nie ma prawa jej zawłaszczyć.

Izabelę Biernat, absolwentkę Taksonomii Roślin i Ochrony Przyrody na Uniwersytecie Gdańskim, gdzie równolegle ukończyła studia pedagogiczne. Studentka w Akademii Twórców Farrenheita na kierunku rysunek i projektowanie. Kocha przyrodę, bajki, baśnie i świat fantazji. Łączy swoje pasje i umiejętności, tak aby przekazywać dzieciom wiedzę przyrodniczą i ekologiczną językiem baśni poprzez kreatywną i twórczą zabawę.

- **„Kuchenne rewelacje z tradycją” - warsztaty kulinarne w Centrum Współpracy Międzynarodowej w Grodnie dla Uczniów i Nauczycieli Szkół realizujących kształcenie zawodowe o profilu gastronomicznym**

Projekt „Kuchenne rewelacje z tradycją” – kontynuowany w roku 2022 - to cykl warsztatów kulinarnych CWM Grodno, skierowany do uczniów i nauczycieli ze szkół zawodowych o profilu gastronomicznym z terenu województwa zachodniopomorskiego.

W 2022 r. zrealizowano zajęcia dla dodatkowej grupy 10 uczniów ze Szkoły Branżowej w Nowogardzie. W ramach projektu uczniowie i nauczyciele brali udział w warsztatach kulinarnych pt. „Nowoczesny kucharz”. Warsztaty były realizowane w formie zajęć teoretycznych oraz praktycznych – łącznie 14 ośmiogodzinnych spotkań w ciągu roku szkolnego 2021/2022. W ramach warsztatów prowadzonych przez znanych szefów kuchni uczestnicy poznawali tajniki nowoczesnej sztuki kulinarnej oraz doskonalili swoją wiedzę i umiejętności w zakresie zawodu kucharz. W ramach

projektu uczniowie zrealizowali też praktyki zawodowe u lokalnych pracodawców, każdy z uczniów w wymiarze 150 godzin.

W czerwcu 2022 r. zostały przeprowadzone dla 10 uczniów dodatkowe zajęcia specjalistyczne dot. podnoszenia wiedzy i umiejętności w zawodzie KUCHARZ w formie kursu zawodowego BARMAN/BARISTA w wymiarze 40h na 1 uczestnika. Zajęcia te zostały przeprowadzone w salach Szkoły Branżowej w Nowogardzie. Wszyscy Uczestnicy ukończyli kurs i otrzymali certyfikaty potwierdzające zdobycie nowych kwalifikacji.

- „Wiosna Muz” - edycja jubileuszowa X - maj 2022

W roku 2022 odbyła się jubileuszowa X Wiosna Muz. Z tej okazji Miejski Dom Kultury w Wolinie zadeklarował chęć przyłączenia się do organizacji tego jubileuszu. Wydarzenie podzielono na część realizowaną w Wolinie oraz na część realizowaną w Grodnie. W ramach tej pierwszej części Centrum Kultury, Sportu, Turystyki i Rekreacji w Wolinie złożyło wnioski o dofinansowanie do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Wniosek ten niestety nie uzyskał dofinansowania. Niezależnie od tego, ze strony Wolina została przeznaczona kwota ok. 30 tys. zł na dwa wydarzenia teatralne: monodram pt. „Pewniak” (Sebastian Cebulski) oraz monodram pt. „Domówka” (Sonia Bohosiewicz). Część programu związana z organizacją wydarzenia w Grodnie objęła organizację koncertów: Teatr Obrazu wraz z The Beat Freaks, zespołu Dair- muzyka irlandzka wraz pokazem tańca formacji Sedinum Celticum, koncertu zespołu Dagadana –wydarzenia wyjątkowego podczas którego wraz z zespołem wystąpiła Osada Pieśni Grodno, koncertu zespołu Raz Dwa Trzy- gwiazdy wydarzenia, oraz wystawę zdjęć pochodzących z wydarzeń, które odbyły się w latach poprzednich. Dodatkowo w ramach wydarzenia zostały przeprowadzone warsztaty przez muzyków z zespołu Dagadana dla Osady Pieśni Grodno.

Wydarzenie odbyło się w dniach 13-19 maja 2022 roku i brało w nim udział łącznie ok. 800 osób publiczności w Wolinie i Grodnie.

- „Osada Pieśni Grodno 2022”

Rok 2022 był ciekawym i owocnym rokiem działalności artystycznej zespołu Osada Pieśni Grodno. W tym czasie odbyło się wiele wydarzeń będących owocem dotychczasowej „codziennej” pracy oraz nawiązania kontaktów artystycznych z innymi wykonawcami, animatorami kultury, artystami i muzykami z Polski i zagranicy.

Realizacja tego przedsięwzięcia - projektu muzycznego Osada Pieśni Grodno w 2022 r. - skierowana była do mieszkańców wsi i miasteczek z powiatu kamieńskiego. W dalszym ciągu projekt angażuje amatorów muzyki bez ograniczeń wiekowych - z terenów wiejskich z ograniczonym dostępem do edukacji artystycznej i kulturalnej.

DZIAŁANIA

Działania Osady Pieśni Grodno polegają na czynnej edukacji artystycznej, promowaniu kultury i tradycji, pielęgnowaniu dziedzictwa niematerialnego, odkrywaniu korzeni muzycznych i etnicznych kultury Słowian. W działaniach realizujemy misję wyrównania szans w dostępie do kultury dla ludności z obszarów terenów wiejskich i małych miast.

Grupę stanowią również obcokrajowcy – uczestniczy w Osadzie rodzina ukraińska zamieszkująca Międzyzdroje, a z Wapnicy dołączyły osoby z Walii (Mama Polka, córki urodzone w Walii, i tam mieszkające od urodzenia – do Polski sprowadzili się w pandemii). Do Osady dołączyła również uciekająca z Charkowa przed wojną kolejna osoba z Ukrainy – w miarę swoich możliwości uczestniczy w próbach i występach.

Zespół w piękny sposób wsparł dotychczasową „osadową” ukraińską rodzinę w kryzysowej sytuacji wojny oraz z otwartymi sercami przyjął nową - przyjezdną i osiadłą na naszych ziemiach osobę. Odbyła się zbiórka pieniężna oraz rzeczowa. Po raz kolejny Osada Pieśni Grodno pokazała swoją ponad muzyczną więź.

Zespół pokazuje jak wspaniałą inspiracją i pretekstem do działań lokalnych może być muzyka słowiańska – tradycyjna i inspirowana i jak systematycznie rozwija się jako grupa muzyczna będąc swoistym ambasadorem kultury EFRWP.

PRÓBY

Próby zespołu odbywają się w postaci jednej, pełnej dwugodzinnej próby tygodniowo dla wszystkich. Dodatkowe spotkania lub wydłużone próby miały miejsce przed występami i wydarzeniami, w których Zespół uczestniczył.

Z okazji wzbogacenia zespołu o stroje wierzchnie, przeprowadziliśmy też próby „kostiumowe”, gdyż trzeba było potrenować ruch sceniczny i występowanie w tych specyficznych ubiorach.

Wprowadziliśmy też próby „warsztatowe” oraz „koncertowe” – dla celów ćwiczebnych. Dało się zauważyć powoli coraz większe doświadczenie grupy, zwłaszcza osób regularnie uczęszczających i koncertujących.

SKŁAD

Regularnie na próby przybywa około 25 osób. Zauważa się zjawisko rotacji składu, część osób zmienia warunki życiowe – szkołę, pracę – nieraz na pewien czas rezygnuje z prób – ale jednak do zespołu dołączają coraz bardziej zaangażowani uczestnicy. Stały skład to grupa, której trzon stanowią osoby działające od początku istnienia zespołu.

Grupa jest wspaniałą, zżytą i wspierającą się mikrospołecznością - cieszącą się sukcesami, dzielącą smutkami w obliczu kolejnych sytuacji życiowych. Wsparcie to drobne i większe sprawy - typu przyjazd razem na próbę, pożyczenie elementu do kostiumu scenicznego po pomoc w życiowych sprawach - zaopiekowanie dziećmi, po szukanie pracy, mieszkania czy rozpropagowanie działalności czy wsparcie w innych sytuacjach.

INSTRUMENTY

W roku 2022 zespół wzbogacił swoje instrumentarium dodatkowe instrumenty przeszkadzajkowe (perkusyjne), dwa rogi historyczne – ręcznie robione przez twórców historycznych.

STROJE

Obecnie zespół występuje we Wzbogaconych o odzież wierzchnią strojach, które stanowią suknie i tuniki lniane oraz kaftany , płaszcze i kaptury historyczne – damskie i męskie oraz dziecięce. Odzież jest ozdobiona skórzanymi pasami i metalowymi zapinkami lub broszami.

WARSZTATY

Ważnym wydarzeniem w życiu zespołu są zawsze warsztaty umiejętności: w tym roku gościem byli międzynarodowi prowadzący Jean-Luc Thomas i Gab Faure (FRANCJA) prowadzący warsztaty improwizacji;

Drugim – arcyważnym i cennym elementem warsztatowym były zajęcia z Daną Wynnicką (UKRAINA)(DAGADAANA – X WIOSNA MUZ);

Zespół uczestniczy też w warsztatach dla szerszej publiczności/uczestników jak na przykład warsztaty w Skansenie w Wolinie czy warsztaty dla Kół Gospodyń Wiejskich;

LISTA KONCERTÓW

i działań zespołu muzycznego Osada Pieśni Grodno działającego przy Centrum Współpracy Międzynarodowej Grodno k. Międzyzdrojów w roku 2022:

- Koncert na jubileuszowym 30-tym FINALE Wielkiej Orkiestrze Świątecznej Pomocy - MDK Międzyzdroje (styczeń 2022).
- Koncert na jubileuszowym 30-tym FINALE Wielkiej Orkiestrze Świątecznej Pomocy - Świetlica Wiejska (Dom KULTURY) Chynowo; (styczeń 2022).
- Kolędowanie – Wapnica - Koncert kolęd i pieśni noworocznych – dla mieszkańców oraz Koła Gospodyń Wiejskich Wiklina w Wapnicy; (styczeń 2022).
- Recital koncertowy oraz WARSZTATY IMPROWIZACJI z wybitnym instrumentalistą bretońskim Jean-Luc Thomas (Francja) oraz wirtuozem skrzypiec - skrzypkiem Gab'em Faure (Francja/Irlandia); Owocem wspólnego spotkania i wspaniałej muzycznej pracy było przedstawienie Osady Pieśni Grodno w podróżniczym vlogu Gab'a Faure oraz plany na wspólne projekty w przyszłości; (marzec 2022).

- **Koncert w Wapnicy - połączony z warsztatami śpiewu dla Koła Gospodyń Wiejskich, pleceniem i rzucaniem wianków oraz paradą pomiędzy Domu Kultury WIKLINA w Wapnicy a miejscem rekreacyjnym na Plaży w Wapnicy; (czerwiec 2022).**
- **Koncert w Centrum Słowian i Wikingów w Wolinie – „Wianki Słowiańskie – Noc KUPAŁY” – Koncert oraz warsztaty śpiewu białym głosem przygotowane we współpracy z Drużyną Dębów (jedna z załóg/grup działających na terenie skansenu mająca pod opieką jedną z historycznych chat); (czerwiec 2022).**
- **X Jubileuszowa Wiosna Muz - Wyjątkowy występ z międzynarodową polsko- ukraińską grupą DAGADANA był niewątpliwym wydarzeniem artystycznym w życiu zespołu. Poprzedzony warsztatami dla Osady Pieśni Grodno z jedną z solistek ukraińskiego pochodzenia –wokalistką i instrumentalistką Daną Wynnicką – specjalistką w dziedzinie śpiewu tradycyjnego był na wyjątkowym poziomie artystycznym i emocjonalnym; (maj 2022)**
- **Świnoujście - Festyn POLSKO -UKRAIŃSKI „Polska dla Ukrainy, Ukraina dla Polski”; Występ w Świnoujściu w Muszli Koncertowej na Promenadzie był wydarzeniem dla zespołu, gdyż na jednej scenie stanęli znani ukraińscy artyści, zespoły z Polski oraz Osada Pieśni Grodno. Wypełniona po brzegi Muszla Koncertowa była wspaniałą muzyczną przygodą i jednocześnie sprawdzianem umiejętności koncertowych zespołu, który bardzo ciepło został przez liczną, międzynarodową, publiczność przyjęty;(sierpień 2022).**
- **KONCERT z okazji Święta Plonów - Wolin; Święto Plonów w Gminie Wolin w 2022 było okazją do wystąpienia przed szeroką miejscową publicznością oraz pielęgnowania współpracy z Gminnym Centrum Kultury, Sportu, Turystyki i Rekreacji w Wolinie; (wrzesień 2022).**
- **„Pogrzeb Wikinga” - udział w inscenizacji Pogrzebu Wikinga w okolicy listopadowych słowiańskich Dziadów i Święta Zmarłych – poprzedzony warsztatami i wspólnymi próbami z aktorami, animatorami i muzykami ze Skansenu. Na występ przygotowywany był specjalny repertuar w języku staro norweskim, a całość wydarzenia relacjonowana była w miejscowych mediach; Osada Pieśni Grodno w znaczącym stopniu nadała temu wydarzeniu charakteru i wyjątkowej atmosfery. Wydarzenie dodatkowo miało upamiętnić jednego z współtwórców Skansenu – człowiekowi, który wiele lat poświęcił budowaniu i tworzeniu tego wyjątkowego i cieszącego się uznaniem w świecie miejsca historycznego, który niedawno zmarł w czasie pandemii. (październik/listopad 2022).**
- **Koncert - Jubileusz 15-lecia zespołu Bryza w MDK Międzyzdroje; (grudzień 2022).**

Grupę prowadzi w dalszym ciągu od początku istnienia Małgorzata Opaluch - trenerka emisji głosu m.in. śpiewu białym głosem, dyrygentka chóralna, pedagog oraz muzyk instrumentalista; animatorka kultury - prowadzi zajęcia i projekty muzyczne oraz kulturalne dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Prowadzi Zajęcia Emisji Głosu dla kobiet w Zachodniopomorskiej Szkole Biznesu w Szczecinie. Współtworzy zespół Dair wykonujący muzykę celtycką - irlandzką, szkocką i bretońską na fletach irlandzkich (Tin Whistle, Low Whistle, irlandzkim flecie drewnianym), akordeonie diatonicznym oraz śpiewa.

- **„BALTIC NEOPOLIS ORCHESTRA” (BNO) Grodno w projekcie pt. „Na okrągło orkiestra” – koncert w ramach stałej współpracy z orkiestrą symfoniczną**

Stała współpraca z BNO, umożliwiła organizację koncertów muzyki poważnej w CWM Grodno, które cieszą się wielką popularnością wśród mieszkańców powiatu kamieńskiego.

Są to koncerty na najwyższym poziomie umiejętności i repertuaru, ponieważ są do nich zapraszani wirtuozi o międzynarodowej sławie, koncertujący na całym świecie. Dla mieszkańców terenów wiejskich takie doświadczenia są tak naprawdę nieosiągalne, więc korzyści wynikające z dostępu do tego typu wysokiej kultury są nie do przecenienia.

W ramach współpracy z BNO odbyły się następujące koncerty:

- **Wydarzenie pt. Polskie Koncerty odbyło się w dniu 31 lipca 2022 roku, z programem:
Paweł Łukaszewski "Neopolis Concerto, koncert na skrzypce i orkiestrę smyczkową"
Ewa Fabiańska- Jelińska "Koncert na altówkę i orkiestrę smyczkową"
Marcelo Nisinman "13 Variations on a Polish Melody for violin, cello and string ensemble"**

Mikołaj Piotr Górecki „Druga przestrzeń” na kwartet smyczkowy z towarzyszeniem orkiestry smyczkowej. Udział widzów w wydarzeniu - ok.150 osób

- **Koncert z Gwiazdą Baltic Neopolis Orchestra - Leszek Możdżer**

Leszek Możdżer jest jednym z najwybitniejszych polskich muzyków jazzowych, wielokrotnie nagradzanym pianistą światowej klasy, który nagrywał płyty z najwybitniejszymi polskimi muzykami jazzowymi: Tomaszem Stańką, Januszem Muniakiem, Michałem Urbaniakiem, Piotrem Wojtasikiem, Adamem Pierończykiem, Henrykiem Miśkiewiczem, Anną Marią Jopek, Zbigniewem Preisnerem, Janem Kaczmakiem oraz międzynarodowymi gwiazdami takimi jak: David Friesen, Pat Metheny, Arthur Blythe, Buster Williams, Billy Harper, Joe Lovano, Archi Shepp, David Liebman, Charles Fox, Lester Bowie, David Gilmour, Marcus Miller, John Scofield, Steve Swallow, Eddi Daniels, Tan Dun.

Koncert Leszka Możdżera odbył się w CWM Grodno w dniu 15.12.2022. Udział widzów w wydarzeniu - ok. 140 osób. Koncert składał się z 2 części: 1 część - występ Leszka Możdżera solo w kompozycjach własnych, 2 część - występ Artysty wraz z Baltic Neopolis Orchestra do jego kompozycji.

Koncert cieszył się wielkim zainteresowaniem a sam występ tej rangi artysty w ośrodku CWM w Grodnie jest dużą wartością poprzez uznanie miejsca, w którym są organizowane koncerty, spełniające wymagania twórców tej rangi.

5. „PORĘCZENIA KREDYTOWE” Sp. z o.o.

„Poręczenia Kredytowe” Sp. z o.o. została utworzona przez Fundację w kwietniu 2005 r. w celu uzupełnienia zakresu dotychczasowej działalności Fundacji o dodatkowe formy wsparcia przedsiębiorczości na terenach wiejskich i małych miastach w postaci poręczeń kredytowych oraz pożyczek. Spółka została zarejestrowana w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy, XX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000233310. Statutowe cele działalności Spółki są zbieżne z celami statutowymi Fundacji EFRWP. Podobnie jak Fundacja, Spółka przeznaczca cały swój zysk na cele statutowe. W 2008 r. do Spółki pozyskano mniejszościowego udziałowca SGB Bank SA - jeden z banków zrzeszających banki spółdzielcze, co otworzyło nowe możliwości w działalności Spółki, zwłaszcza w zakresie intensyfikacji współpracy z sektorem banków spółdzielczych. Wg stanu na koniec 2022 r. kapitał zakładowy Spółki wynosił 7.792.200 zł, zaś Fundacja posiadała 94,97 % udziałów Spółki.

Udzielane przez Spółkę poręczenia kredytów lub pożyczek są przeznaczone dla mikro-, małych i średnich przedsiębiorców, posiadających siedzibę i prowadzących działalność na terytorium Polski. Poręczeniami objęte są kredyty związane bezpośrednio z prowadzeniem przez przedsiębiorców działalności gospodarczej (kredyty inwestycyjne i obrotowe). Są one udzielane na okres spłaty kredytu nie dłuższy niż 5 lat, w wysokości do 70% kwoty kapitału przyznanego kredytu, zaś wartość poręczenia w okresie jego trwania nie może przekroczyć 70 % wysokości aktualnych zobowiązań wynikających z zawartej umowy kredytowej. Suma zobowiązań spółki z tytułu poręczeń udzielonych na rzecz jednego przedsiębiorcy nie może przekroczyć 1.000.000 zł.

W 2022 r. Spółka kontynuowała realizację projektu poręczenia zapłaty wadium dla MŚP, jak również zajmowała się windykacją poręczeń udzielonych w ramach realizacji projektu poręczeniowego pn. „Dokapitalizowanie Funduszu Poręczeniowego w Łańcucie”, ze środków RPO Województwa Podkarpackiego. Realizacja projektu poręczeniowego trwała od 2010 r. do sierpnia 2017 r. Łącznie udzielono 94 poręczenia na kwotę 10.927.724,00 zł. Do 2022 r. wszystkie poręczenia wygasły, pozostało do rozliczenia 7 poręczeń wypłaconych na kwotę 760.333,22 zł w windykacji.

W lutym 2022 r. Spółka podpisała z Bankiem Gospodarstwa Krajowego Umowę nr 2/RPMA/9320/2020/IV/DIF/324 na wdrożenie nowego Instrumentu Finansowego - Pożyczka mała, w tym Mazowiecka Pożyczka Płynnościowa - Działanie 3.3. w ramach RPO Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 cz. IV. Projekt ma na celu udzielanie pożyczek dla MSP realizujących inwestycje zlokalizowane na terenie województwa mazowieckiego lub finansujących wydatki bieżące, obrotowe i inwestycyjne związane z niwelowaniem negatywnych skutków epidemii COVID-19. Spółka otrzymała na ten cel kwotę 5.000.000 zł z BGK, ze środków pochodzących

z kapitału poręczeniowego z dofinansowania SPO-WKP. Ze środków własnych Spółka dołożyła kwotę 1.944.444,44 zł. Na koniec 2022 r. udzielono 41 pożyczek na kwotę 6.933.450 zł.

We wrześniu 2022 roku PK zawarła z BGK aneks do umowy, na mocy którego w ramach Opcji otrzymała kolejne 2.500.000,00 zł na udzielania pożyczek, przy czym dołożyć musi z własnych środków kwotę 972.222,22 zł.

W 2022 r. administrowano również portfelem pożyczek udzielonych na podstawie Umowy Operacyjnej zawartej w 2018 r. z Menadżerem – Bankiem Gospodarstwa Krajowego, w ramach Funduszu Pożyczkowego finansowanego ze środków „Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014 – 2020”, polegającego na udzielaniu pożyczek dla mikroprzedsiębiorstw z woj. kujawsko-pomorskiego działających na rynku krócej niż 5 lat. Wartość całego projektu wynosiła 7.500.000 zł, w tym wkład własny – 2.500.000,00 zł. Wkład własny Spółki do projektu został przekazany ze środków kapitału poręczeniowego pochodzącego z dofinansowania SPO-WKP, na co Spółka otrzymała zgodę z PARP. W 2020 r. zakończono budowę portfela.

Ostatecznie Spółka udzieliła 100 pożyczek na łączną kwotę 6.819.900 zł. Cztery pożyczki na kwotę 182.500 zł zostały w 2022 roku spłacone. Łącznie w ramach projektu spłacone zostały pożyczki na kwotę 367.500 zł .

W roku 2022 r. prowadzono windykację i rozliczanie pożyczek udzielonych w ramach dwóch przedsięwzięć:

- „Programu wspierania przedsiębiorczości poprzez rozwój instrumentów inżynierii finansowej w ramach inicjatywy JEREMIE w Województwie Mazowieckim”, obejmującego dwa projekty udzielania pożyczek dla MSP z terenu Województwa Mazowieckiego (Umowa Operacyjna z 20.08.2013 r. oraz Umowa Operacyjna z dnia 17. marca 2015 r. zawarte z BGK). Program realizowany był w ramach RPO Województwa Mazowieckiego we współpracy z Bankiem Gospodarstwa Krajowego. W ramach całej inicjatywy JEREMIE spółka wsparła 91 przedsiębiorców na łączną kwotę 6.525.000,00 zł. Spółka formalnie w 2020 r. zakończyła realizację projektu, jednak zgodnie z umowami z BGK Spółka w 2022 r. prowadziła windykację 7 niespłaconych pożyczek. Na dzień 31.12.2022r. do spłaty pozostawała łącznie kwota 171.229,96 złotych. W żadnej z umów z BGK nie został przekroczony dozwolony poziom stratowości kapitału;

- Projektu pn. „Wsparcie inwestycji sektora MŚP oraz firm rozpoczynających działalność gospodarczą poprzez pożyczki w ramach inicjatywy JEREMIE województwa kujawsko-pomorskiego” z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Spółka z końcem 2019 r. formalnie zakończyła realizację tego projektu i dokonała ostatecznego rozliczenia powierzonych środków z menadżerem projektu. Do spłaty pozostały 3 pożyczki, którymi ze względu na zawarte ugody Spółka będzie administrować samodzielnie do momentu ich całkowitej spłaty. Dwie pożyczki w 2022 r. podlegały monitorowaniu, jedna jest windykowana.

W 2022 r. Spółka kontynuowała samodzielną realizację projektu WRP na zmienionych zasadach organizacyjnych i finansowych - pod nazwą „Wsparanie Rozwoju Małej Przedsiębiorczości” (w skrócie WRMP). Program przeznaczony jest dla mikro, małych i średnich firm z całej Polski. W jego ramach oferowane są pożyczki inwestycyjne i inwestycyjno-obrotowe do wysokości 500.000 zł oraz pożyczki obrotowe w kwocie nie wyższej niż 100.000 zł. Również ten projekt finansowany jest ze środków kapitału poręczeniowego pochodzącego z dofinansowania SPO-WKP, na co Spółka otrzymała zgodę z PARP. W ramach programu WRMP na koniec 2022 r. wsparcie otrzymało 10 przedsiębiorstw na kwotę łącznie 2.754.200 zł.

Aktualne dane dotyczące Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o. oraz zasad i warunków udzielania poręczeń i pożyczek przez Spółkę dostępne są na stronie internetowej www.poreczeniakredytowe.pl.

W roku 2022 r. Spółka kontynuowała realizację projektu Budowa Centrum Konferencyjno – Szkoleniowego w Wisielce w oparciu o finansowanie zwrotne (pożyczki) udzielone przez Fundację. Docelowo obiekt będzie wykorzystywany jako niezbędne zaplecze do organizacji projektów edukacyjnych, przyrodniczych, społeczno - ekonomicznych i kulturalnych Fundacji, realizowanych w Centrum Współpracy Międzynarodowej w Grodnie. Zgodnie z zawartymi umowami Spółka po wybudowaniu Centrum Konferencyjno - Szkoleniowego w Wisielce będzie współpracować z działającym w niewielkiej odległości (ok.2 km) Oddziałem Fundacji w Grodnie i dostosuje działalność obiektu do harmonogramu działalności CWM Grodno. Aktualnie organizacja większych

przedsięwzięć (konferencji, szkoleń) wymaga współpracy z hotelami położonymi w Międzyzdrojach. Problemem jest również uzyskanie tych miejsc w odpowiedniej ilości, co często skutkuje koniecznością rozwożenia gości do kilku różnych hoteli, generując dodatkowe koszty i trudności logistyczne. Sytuacja ta zrodziła pomysł wzmocnienia bazy noclegowej i inwestycję własną realizowaną poprzez spółkę zależną właśnie w tym obszarze. Projekt zakłada zatem pełną współpracę i dostosowanie się z ofertą do harmonogramów realizacji projektów w CWM Grodno we wszystkich możliwych obszarach. Centrum Wiselka będzie stanowił przede wszystkim podstawowe zaplecze noclegowe dla uczestników projektów i imprez organizowanych w CWM Grodno, zarówno dzieci i młodzieży, nauczycieli, uczestników koncertów artystycznych, pokazów, wystaw oraz partnerów biznesowych i uczestników dużych konferencji międzynarodowych. Kolejne pole współpracy to możliwość organizowania w Centrum w Wiselce różnego rodzaju praktyk i staży zawodowych dla uczestników projektów CWM Grodno, zwłaszcza projektów dotyczących ekonomii oraz gastronomii. Do tej pory Fundacja nie dysponowała możliwościami szerszej współpracy ze szkołami np. ekonomicznymi i gastronomicznymi, ograniczając pole działania do realizacji projektów edukacyjnych w CWM Grodno. Spółka zamierza w przyszłości korzystając z doświadczenia Fundacji nawiązać współpracę ze szkołami zawodowymi hotelarskimi, gastronomicznymi, w tym biorącymi udział w projektach Fundacji, oferując szkołom możliwość organizowania w Centrum w Wiselce praktyk i staży dla uczniów i nauczycieli. Także działalność artystyczna i kulturalna prowadzona w CWM Grodno będzie przez Spółkę wykorzystana do ubogacenia własnej oferty turystycznej poprzez plany współpracy z artystami zwłaszcza lokalnymi i młodymi uczestnikami projektów artystycznych CWM Grodno. Przedmiotowy projekt budowy tego typu obiektu o przeznaczeniu hotelowym jest komplementarny względem działań podejmowanych przez samorządy lokalne w obszarze wzmocnienia rozwoju kluczowych branż gospodarki, a w konsekwencji także umożliwienia rozwoju społecznego, dzięki eliminacji negatywnych zjawisk społecznych (projekty realizowane w obszarach dostępności rynków pracy i edukacji w tym szkolnictwa zawodowego dla usług hotelowych barmańskich i kelnerskich – „Atrakcyjne szkolnictwo zawodowe w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Wolinie”, realizowany przez Powiat Kamieński oraz „Aktywizacja osób pozostających bez pracy w wieku powyżej 30 lat i więcej znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy w powiecie kamieńskim III” w ramach działania 6.5 Kompleksowe wsparcie dla osób bezrobotnych, nieaktywnych zawodowo i poszukujących pracy znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy obejmujące pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy, realizowany na obszarze Specjalnej Strefy Włączenia). Budowa Centrum Edukacyjno – Szkoleniowego w Wiselce pozwala Fundacji za pośrednictwem Spółki zrealizować kilka innych istotnych celów statutowych Fundacji. Ze względu na położenie obiektu w niewielkiej miejscowości projekt służy wspieraniu małej i średniej przedsiębiorczości na terenach wiejskich (§ 5 ust. 1 pkt 1 Statutu). Do jego realizacji są angażowane lokalne firmy wykonawcze. Po uruchomieniu obiekt także będzie współpracował z miejscowymi przedsiębiorcami /dostawcami. Budowie Centrum dzięki współpracy z lokalnym samorządem towarzyszy poprawa lokalnej infrastruktury publicznej (zagospodarowanie terenu wokół jeziora, poprawa stanu dróg), która już w widoczny sposób wpływa na rozwój działalności turystycznej wokół jeziora Wiselka (§ 5 ust 1 pkt 11). W związku z budową obiektu dokonano przebudowy odcinków lokalnej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej umożliwiając podłączenie się do niej nieruchomości przylegających do sieci oraz zmodernizowano odprowadzenie wód ze skarpy do jeziora (§ 5 ust 1 pkt 5 i 6).

Projekt budowy obiektu hotelowego ma na celu stworzenie przez Spółkę dzięki wsparciu finansowemu Fundacji nowych miejsc pracy zgodnie z celem statutowym Fundacji (§ 5 ust 1 pkt 11c), na co Spółka uzyskała także dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020 Oś Priorytetowa 1 „Gospodarka, Innowacje, Nowoczesne Technologie” Działanie 1.6 „Tworzenie nowych miejsc pracy w obszarze Specjalnej Strefy Włączenia”. Spółka zgodnie z umową o dofinansowanie zobowiązana została do utworzenia i utrzymania 26 etatów. Celem Projektu jest także wdrożenie innowacji na skalę międzynarodową tj. wypiek chleba z ekologicznego ziarna orkiszowego typu Rokosz oraz innowacja na skalę ponadregionalną: pokoje przystosowane dla osób z alergią na roztocza, potwierdzone certyfikatem jakości ECRAF, co jest działaniem służącym propagowaniu nowoczesnych rozwiązań i przykładem wykorzystania lokalnego potencjału rozwojowego terenów wiejskich także w zakresie tradycyjnych produktów żywnościowych. (§ 5 ust 1 pkt 2 i 11 Statutu). Powstający obiekt jest wyjątkowym

przykładem budynku, do ogrzewania którego i zasilania w energię elektryczną wykorzystywane będą przede wszystkim odnawialne źródła energii. Wsparcie finansowe projektu przez Fundację w tym obszarze jest działaniem na rzecz rozwoju i produkcji energii odnawialnej, zgodnie z § 5 ust 1 pkt 10 Statutu oraz praktycznym wykorzystaniem wiedzy i realizacją postulatów zgłaszanych przez specjalistów w tej dziedzinie podczas konferencji i debat oraz spotkań tematycznych związanych z tematyką rozwoju obszarów wiejskich, w tym corocznej konferencji naukowej dotyczącej źródeł energii odnawialnej, której Fundacja od 2017r. jest organizatorem.

W obiekcie powstanie basen, siłownia, a w sąsiedztwie dodatkowa infrastruktura umożliwiająca rozwój sportów wodnych na jeziorze Wiselka, co wpisuje się w zakres działania statutowego Fundacji polegającego na upowszechnianiu i wspieraniu sportu i kultury fizycznej, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży z terenów wiejskich (§ 5 ust 1 pkt 11b). Ten nowoczesny obiekt realizowany na terenie objętym obszarem Natura 2000 w otulinie Wolińskiego Parku Narodowego z poszanowaniem miejscowych zasobów kulturowych i przyrodniczych ma na celu pokazanie, że mimo oddalenia od nadbrzeża o niemal 2 km (Wiselka to niewielka Wieś w przeciwieństwie do miejscowości rozwiniętych turystycznie pełnych hoteli i dużych pensjonatów jak położone o kilka kilometrów, nad samym morzem Międzyzdroje, Międzywodzie i dalsze Swinoujście i Dziwnów) jest to dobre miejsce do odpoczynku i można tu rozwijać działalność turystyczną, co przyczyni się w istotny sposób do rozwoju społeczno – gospodarczego tej lokalnej wiejskiej społeczności.

W 2022r. prace związane z budową obiektu koncentrowały się głównie na prowadzeniu robót budowlanych. Wyłoniono także wykonawców i pomyślnie zakończono realizację: dolnego źródła ciepła (tj. wykonano 63 odwierty do głębokości maksymalnej 230 m, połączenia oraz całe pomieszczenie pompowni) oraz wykonano i uruchomiono instalację fotowoltaiczną na dachu budynku C o łącznej mocy 49,4 kW, co po uruchomieniu trafostacji i uzyskaniu właściwej mocy przyłączeniowej oraz wykonaniu instalacji PV i założeniu licznika dwukierunkowego już pozwala korzystnie dla Generalnego Wykonawcy inwestycji rozliczać energię potrzebną w procesie technologicznym budowy obiektu. W obiekcie rozpoczęto prace wykończeniowe oraz nadal prowadzone są prace związane z budową i przyłączeniem do sieci zewnętrznych.

Zadania związane z realizacją tego projektu uzyskały wsparcie środków unijnych w ramach programu operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020 o łącznej wysokości 8.058.878,00 zł.

Uruchomienie obiektu planowane jest w 2024 roku.

3. Informacja o tym, czy fundacja prowadziła działalność gospodarczą w okresie sprawozdawczym (zaznaczyć odpowiednie pole, w przypadku zaznaczenia odpowiedzi TAK należy wypełnić rubrykę 5 oraz część III rubrykę 3)

NIE

x

TAK

4. Informacja o prowadzonej działalności gospodarczej według wpisu do rejestru przedsiębiorców KRS w okresie sprawozdawczym (należy podać kody PKD działalności gospodarczej wpisanej do rejestru przedsiębiorców KRS wraz z ich opisem słownym oraz kody i opis słowny faktycznie prowadzonej działalności gospodarczej)

Fundacja nie prowadzi działalności gospodarczej

5. Czy zarząd lub rada fundacji w okresie sprawozdawczym podejmował uchwały (jeśli tak, to należy dołączyć odpisy wszystkich uchwał podjętych w okresie objętym sprawozdaniem)

Tak (odpisy uchwał w Zał. nr 1 do Sprawozdania)

III. Informacja o wysokości uzyskanych przychodów

1. Łączna kwota uzyskanych przychodów (suma punktów a-c)

Kwota (w podziale na formy płatności)

Inne formy przychodu

	Przelew (dotyczy wszystkich rodzajów płatności bezgotówkowych)	Gotówka	Wartość innych form przychodu
	32.248.758,53 zł	-	-
a. Przychody z działalności statutowej	8.413.604,18 zł	-	-
b. Przychody z działalności gospodarczej	0	-	-
c. Pozostałe przychody	23.835.154,35 zł	-	-
2. Informacja o źródłach przychodów			
a. Przychody z działalności odpłatnej w ramach celów statutowych	0	-	-
b. Ze źródeł publicznych ogółem, w tym:	330.571,57 zł	-	-
- ze środków budżetu państwa	330.571,57 zł	-	-
- ze środków budżetu jednostek samorządu terytorialnego	0		
c. Ze spadków, zapisów	0		
d. Z darowizn	0		
e. Z innych źródeł (wskazać jakich)	521.230,43 zł		Centrum Projektów Polska Cyfrowa – 45.342,45 zł WFOŚiGW – 51.865,00 zł Centrum Doradztwa Rolniczego -155.022,98 zł Narodowy Bank Polski - 269.000,00 zł
3. Jeżeli prowadzono działalność gospodarczą			
a. Dochód z prowadzonej działalności gospodarczej (tj. przychody z działalności gospodarczej minus koszty działalności gospodarczej)		0	
b. Procentowy stosunek przychodu osiągniętego z działalności gospodarczej do przychodu osiągniętego z pozostałych źródeł		0	
IV. Informacja o poniesionych kosztach w okresie sprawozdawczym			
	Kwota w zł (w podziale na formy płatności)		Inne formy kosztów
Koszty fundacji ogółem	Przelew (dotyczy wszystkich rodzajów płatności bezgotówkowych)	Gotówka	Wartość poniesionych kosztów
	26.224.723,57 zł	-	-
1. Koszty realizacji celów statutowych	3.393.734,07 zł	-	-
2. Koszty administracyjne (czynsze, opłaty pocztowe, telefoniczne itp.)	8.113.941,28 zł	-	-

3. Koszty działalności gospodarczej	0	-	-
4. Pozostałe koszty	14.717.048,22 zł	-	-
V. Informacja o zatrudnieniu i wynagrodzeniu			
1. Liczba osób zatrudnionych w fundacji na podstawie stosunku pracy (<i>wg zajmowanego stanowiska</i>)	23 (Prezes Zarządu 1, Etatowy Członek Zarządu 1, Doradca Prezesa 2, Dyrektor generalny 1, Główny księgowy 1, Kierownik CWM Grodno 1, Główny specjalista/radca prawny 4, Koordynator projektów 1, Starszy Specjalista 3, Specjalista 5, Sekretarka 1, Specjalista-konserwator 1, Pracownik techniczny – sprzętaczka CWM 1)		
2. Liczba osób zatrudnionych wyłącznie w ramach działalności gospodarczej	0		
3. Łączna kwota wynagrodzeń (<i>brutto</i>) wypłaconych przez fundację w okresie sprawozdawczym (wraz z pochodnymi od wynagrodzeń)	6.339.168,91 zł		
a. Z tytułu umów o pracę (<i>z podziałem na wynagrodzenia, nagrody, premie i inne świadczenia, z wyodrębnieniem całości tych wynagrodzeń osób zatrudnionych wyłącznie w działalności gospodarczej</i>)	4.143.159,58 zł <ul style="list-style-type: none"> • Wynagrodzenie zasadnicze: 2.007.890,95 zł; • Premia procentowa: 311.722,39 zł; • Dodatek funkcyjny: 250.358,27 zł; • Dodatek funkcyjny MPKZP: 4.800,00 zł; • Wysługa lat: 183.256,58 zł; • Wynagrodzenie chorobowe: 20.511,21 zł; • Nagroda jubileuszowa: 67.000,00 zł; • Nagroda uznaniowa: 309.000,00 zł; • Trzynastka za 2022 r. wypłacona w 2023 r.: 275.453,83 zł; • Świadczenia inne: 208.905,00 zł • Świadczenia ZUS: 504.261,35 zł 		
b. Z tytułu umów cywilnoprawnych	737.244,42 zł <ul style="list-style-type: none"> • Wynagrodzenia: 695.053,27 zł; • Świadczenie inne: 1.560,00 zł; • Świadczenia ZUS: 40.631,15 zł. 		
c. Wysokości rocznego lub przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia wypłaconego łącznie członkom zarządu i innych organów fundacji oraz osobom kierującym wyłącznie działalnością gospodarczą (<i>z podziałem na wynagrodzenia, nagrody, premie i inne świadczenia</i>)	1.458.764,91 zł <ol style="list-style-type: none"> 1 Honorarium: 1.457.518,78 zł; 2 Świadczenia ZUS: 1.246,13 zł. 		
VI. Informacja o udzielonych przez fundację pożyczkach pieniężnych w okresie sprawozdawczym			
1. Fundacja udzielała pożyczek pieniężnych (<i>zaznaczyć odpowiednie pole, w przypadku</i>)	NIE		TAK
			x

zaznaczenia pola TAK należy wypełnić rubryki 2-4)				
2. Wysokość udzielonych pożyczek pieniężnych	63.165.957,00 zł			
3. Wskazanie pożyczkobiorców i warunków przyznania pożyczek pieniężnych	<p>- pożyczki dla Jednostek Samorządu Terytorialnego (JST) w ramach Samorządowego Programu Pożyczkowego na sfinansowanie budowy infrastruktury oświatowej, drogowej wod. – kan. - : 19.665.957,00 zł Oprocentowanie zmienne wyliczane na podstawie średniej wartości wskaźnika WIBOR 3M w kwartale poprzedzającym płatność pożyczki</p> <p>- pożyczki dla spółki „Poręczenia Kredytowe” (PK) na sfinansowanie projektu Budowa Centrum Konferencyjno – Szkoleniowego w Wisielce oraz infrastruktury towarzyszącej: 43.500.000,00 zł Oprocentowanie stałe 4% p.a.</p>			
4. Statutowa podstawa udzielenia pożyczek pieniężnych (należy zacytować odpowiedni przepis statutu)	<p>Podstawą statutową udzielenia pożyczek jest §5 ust. 2 pkt 1 oraz §17 ust. 1, w związku z §5 ust. 1 pkt 1, 2, 4,5,6,10, 11, 11a, 11b,11c Statutu Fundacji:</p> <p>§5 ust 2 pkt 1.: „(Cele Fundacji realizowane są w szczególności poprzez) podejmowanie operacji finansowania lub współfinansowania zadań, w tym wybranych w drodze konkursu, o których mowa w ust. 1, w formie kredytów, pożyczek lub subwencji”</p> <p>§17 ust. 1: „Środki Fundacji mogą być, w trybie § 7 ust 2 niniejszego Statutu, angażowane w operacje pożyczkowe, w tym m.in. udzielanie pożyczek podporządkowanych, operacje kredytowe i dotacyjne, oraz w inne operacje finansowe, takie jak obrót papierami wartościowymi /obligacje, akcje, itp./, lokaty kapitałowe, tworzenie i udział w spółkach, bankach i innych gospodarczych związkach celowych”.</p> <p>§5 ust. 1 : Celem działania Fundacji jest rozwój społeczno-gospodarczy lokalnych społeczności na terenach wiejskich poprzez rozwój infrastruktury technicznej, ekonomicznej i społecznej na tych obszarach. W szczególności do celów Fundacji należy działanie na rzecz:</p> <p>1) rozwoju szeroko rozumianej pozarolniczej małej i średniej przedsiębiorczości na terenach wiejskich,</p>			

- 2) szeroko rozumianej działalności oświatowej na terenach wiejskich, polegającej także na: budowie, rozbudowie, przebudowie, modernizacji, remoncie i wyposażeniu przedszkoli i szkół, z wyłączeniem szkół wyższych, upowszechnianiu i pogłębianiu wiedzy o zasadach funkcjonowania Unii Europejskiej, w tym części dotyczącej terenów wiejskich i rolnictwa, edukacji ekonomicznej, językowej, muzycznej, edukacji ekologicznej i propagowaniu ochrony przyrody na terenach wiejskich, w tym w szczególności na terenach objętych programem Natura 2000, także poprzez udostępnianie będącej w posiadaniu Fundacji infrastruktury edukacyjnej i technicznej (np. sal wykładowych, pracowni tematycznych, studia nagrań i innych łącznie z dostępnymi miejscami noclegowymi), propagowaniu nowoczesnych rozwiązań, koncepcji i projektów dotyczących wszechstronnego rozwoju terenów wiejskich,
- 4) budowy, rozbudowy, przebudowy, modernizacji i remontu dróg publicznych, gminnych i powiatowych,
- 5) zbiorowego zaopatrzenia w wodę na terenach wiejskich, polegające na budowie, rozbudowie, przebudowie, modernizacji, remoncie i wyposażeniu stacji wodociągowych (ujęcie, magazynowanie, uzdatnianie wody) oraz sieci wodociągowych wraz z przyłączami,
- 6) ochrony środowiska na terenach wiejskich, w tym m.in. w zakresie ochrony powierzchni ziemi poprzez budowę, rozbudowę, przebudowę, modernizację, remont i wyposażenie składowisk odpadów stałych wraz z ich segregacją i recyklingiem oraz ochrony wód poprzez budowę, rozbudowę, przebudowę, modernizację, remont i wyposażenie urządzeń do odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych na terenach wiejskich,

10) rozwoju i produkcji energii ze źródeł odnawialnych, w tym także wspieranie wytwarzania

	<p>biokomponentów wykorzystywanych do produkcji paliw płynnych,</p> <p>11) rozwoju kultury, niwelowania różnic w dostępie społeczności wiejskiej do kultury, oraz zachowania i wykorzystania lokalnego potencjału rozwojowego terenów wiejskich w postaci dziedzictwa kulturowego i historycznego, walorów kulturowych, przyrodniczych i turystycznych terenów wiejskich, w tym także w zakresie tradycyjnych produktów żywnościowych i potraw regionalnych,</p> <p>11a) dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży w szczególności z terenów wiejskich,</p> <p>11b) upowszechniania i wspierania sportu i kultury fizycznej, zwłaszcza wśród młodzieży z terenów wiejskich,</p> <p>11c) dobroczynności i pomocy społecznej, zwłaszcza w zakresie aktywizacji osób bezrobotnych i pozostających bez pracy na terenach wiejskich,</p>	
VII. Środki fundacji		
1. Kwoty zgromadzone na rachunkach płatniczych, ze wskazaniem banku w przypadku rachunku bankowego <i>(należy podać dane na koniec roku sprawozdawczego)</i>		
Nazwa Banku	środki pieniężne w bankach ogółem	
BOŚ SA	13.282.509,33 zł	
Pekao SA	6.364.781,63 zł	
mBank SA	355.804,41 zł	
WBS SA	1.798.976,54 zł	
PBS-Dom Maklerski SA	1.062.629,51 zł	
Razem	22.864.701,42 zł	
2. Kwoty zgromadzone na rachunkach płatniczych spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej (SKOK) w przypadku rachunku członka SKOK <i>(należy podać dane na koniec roku sprawozdawczego)</i>		
0 zł		
3. Wysokość kwot zgromadzonych w gotówce <i>(należy podać dane na koniec roku sprawozdawczego)</i>		0 zł
4. Wartość nabytych obligacji oraz wielkość objętych udziałów lub nabytych akcji w spółkach prawa handlowego ze wskazaniem tych spółek	5. Dane o nabytych nieruchomościach, ich przeznaczeniu oraz wysokości kwot wydatkowanych na to nabycie	6. Nabyte pozostałe środki trwałe

<p>- udziały 7.401.500,00 zł - obligacje 96.969.109,33 zł</p> <p>W 2022 r. Fundacja posiadała 94,97 % udziałów w powołanej przez siebie w 2005 roku Spółce „Poręczenia Kredytowe” Sp. z o.o. (pozostałe 5,03% udziałów posiada SGB Bank SA). Siedzibą spółki jest Warszawa, adres: ul. Miedziana 3A lok. 22, 00 – 814 Warszawa, KRS 0000233310, NIP 118-178-35-60</p>	<p>W 2022 r. Fundacja nie nabywała nieruchomości, o których mowa w § 2 pkt 7 lit. h rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dn. 8 maja 2001 r. w sprawie ramowego zakresu sprawozdania z działalności (Dz.U. z 2020 r. poz. 36 z późn. zm.).</p>	<p>W 2022 roku Fundacja zakupiła środki trwałe i wartości niematerialne i prawne o łącznej wartości 325.221,32 zł, w tym wyposażenie inwestycyjne CWM Grodno o łącznej wartości 85.826,65 zł, sprzęt komputerowy o łącznej wartości: 13.255,10 zł oraz pozostałe wyposażenie w kwocie : 226.139,57 zł.</p>
<p>7. Dane o wartościach aktywów i zobowiązań fundacji ujętych we właściwych sprawozdaniach finansowych sporządzanych dla celów statystycznych na dzień kończący bieżący i poprzedni rok obrotowy</p>	Aktywa	Zobowiązania
	<p>Na 31.12.2022: 240.762.427,06 zł Na 31.12.2021: 234.967.719,48 zł</p>	<p>Na 31.12.2022: 356.018,18 zł Na 31.12.2021: 645.597,14 zł</p>
<p>VIII. Dane o działalności zleconej fundacji przez podmioty państwowe i samorządowe (usługi, państwowe zadania zlecone - dotacje i zamówienia publiczne) oraz informacja o wyniku finansowym tej działalności¹</p>		
<p>Fundacja nie prowadzi działalności zleconej przez podmioty państwowe, samorządowe, ani prywatne, innej niż dofinansowania niektórych programów i projektów, realizowane przez Fundację na podstawie umów z instytucjami finansującymi, o których wspomniano w niniejszym sprawozdaniu.</p>		
<p>IX. Informacja o rozliczeniach fundacji w okresie sprawozdawczym</p>		
<p>1. Z tytułu ciężących zobowiązań podatkowych</p>		
<p>Rozliczenia z budżetem w 2022 roku dotyczyły podatku dochodowego od osób fizycznych i od osób prawnych. Co miesiąc w terminie zgodnym z przepisami, na rachunek urzędu skarbowego przekazywane były kwoty należnych zaliczek podatku dochodowego od osób fizycznych z tytułu dokonywanych wypłat wynagrodzeń.</p>		

¹ Dane powinny być spójne z danymi finansowymi podawanymi w części III pkt 2 lit. b.

Wykazana w bilansie Fundacji za 2022 r. kwota zobowiązania wobec budżetu w wysokości: 165 803,62 zł obejmuje bieżące zobowiązania z tytułu podatków PIT i CIT, składek ZUS i Funduszu Pracy. Rozliczenia z budżetem z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych wyniosły w 2022 r. łącznie 48.594,00 zł.

2. Informacja w sprawie składanych deklaracji podatkowych

Po zakończeniu roku sprawozdawczego Fundacja złożyła w urzędzie skarbowym właściwym ze względu na siedzibę Fundacji deklarację roczną za 2022 r. o pobranych zaliczkach na podatek dochodowy od osób fizycznych PIT-4R oraz zeznanie o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) przez podatnika podatku dochodowego od osób prawnych za rok 2022 CIT-8.

X. Informacja, czy fundacja jest instytucją obowiązaną w rozumieniu ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz.U. z 2022 r. poz. 593, z późn.zm.) – zaznaczyć odpowiednie pole, w przypadku zaznaczenia odpowiedzi TAK należy wypełnić część XI.

NIE

X

TAK

XI. Informacja o przyjęciu lub dokonaniu przez fundację płatności w gotówce o wartości równej lub przekraczającej równowartość 10 000 euro, bez względu na to, czy płatność jest przeprowadzana jako pojedyncza operacja czy kilka operacji, które wydają się ze sobą powiązane, wraz ze wskazaniem daty i kwoty operacji

Nie dokonano tego rodzaju transakcji

XII. Informacja o przeprowadzanych kontrolach w fundacji

1. Informacja, czy w fundacji była przeprowadzona kontrola (zaznaczyć odpowiednie pole, w przypadku zaznaczenia odpowiedzi TAK należy wypełnić rubrykę 2)

NIE

TAK

x

2. Wyniki przeprowadzonej kontroli w fundacji (pozytywne i negatywne wraz ze wskazaniem podmiotu przeprowadzającego kontrolę)

Oprócz kontroli (audytu finansowego) sprawozdania finansowego Fundacji za 2021 r., zleconego przez Zarząd Fundacji i zrealizowanego w 2022 r., w 2022 r. miała miejsce kontrola zrealizowana w dniach: 09.08.2022 r. – 19.08.2022 r. przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych I oddział Warszawa. Kontrola ZUS obejmowała: 1) Prawdliwość i rzetelność obliczania składek na Ubezpieczenia Społeczne i zdrowotne oraz zgłaszanie do ubezpieczeń, 2) Ustalania uprawnień do świadczeń ZUS oraz dokonywanie wypłat i rozliczeń z tego tytułu. Kontrola nie wykazała żadnych uchybień.

.....
podpisy członków zarządu fundacji*

.....
podpisy członków zarządu fundacji*

Warszawa dn. 17 maja 2023 r.

.....
miejscowość, data

**podpisy członków zarządu fundacji zgodnie z zasadami reprezentacji określonymi w statucie fundacji*